



Aizstāvēsim
savu dzimto
valodu

2. lappusē

Rīgas desants
pētīs Latgali

3. lappusē

Mīlas vārdi
sirsnīdienā

6. lappusē

Preiļos pieminēja mocekļa nāvē mirušo priesteri Pēteri Apšinieku



● «Kū vairōk cylvāks ir izgleitōts, bogōts vai cytaidi izaceļ pōri citim, tū lelōki ir jam pinōkumi un tū svareigōki ir jō uzdavumi valsti un pret valsti» — varam lasit priestera Pētera Apšinieka sarakstītajā un 1935. gadā izdotajā Baznīcas vēstures mācību grāmatā pamatskolas 6. klasei. Šo atzinumu, kā arī daudz jauna par mocekļa nāvē mirušo priestera dzīvi un darbu var uzzināt viņam veltītajā izstādē, kas 10. februārī atklāta Preiļu Romas katoļu baznīcā. Foto: G. Vilcāns

● Svēto Misi celebrēja (no kreisās) prāvests Alberts Budže, dekāns Jānis Stepiņš un prāvests Jānis Smirnovs.

Kāļesot daudziem ticīgajiem, apkārtējo draudžu priesteriem, novada domes, kultūras iestāžu un sabiedrības pārstāvjiem, pagājušajā piektdienā, 10. februārī, Preiļu Romas katoļu draudzes dievnamā notika prāvestam, aktīvam sabiedriskajam un kultūras darbiniekam, katoliskās literatūras un preses tradīciju uzturētājam Pēterim Apšīniekam veltīts atceres pasākums.

10. februāris priestera Apšīnieka pie-

miņai tika izvēlēts ar nolūku — tā ir diena, kad pirms 70 gadiem, tālajā 1942. gadā, bada un slimību mocīts, priesteris mira Severourālskas politiski represēto nomētņē Krievijā. Pētera Apšīnieka kapa vieta nav zināma, atrasta vienīgi miršanas apliecība. Taču Latgalē viņu aizvien atceras. Atceras ne vien Preiļos, kur priesterim bija pirmā kalpošanas vieta, bet arī Baltinavā, kur viņu 1941. gada 11. jūnijā arestēja un kopā ar citiem apcietinātajiem lopu vagonos nosūtīja uz

nometinājumu Urālu kalnu pakājē.

Pētera Apšīnieka piemiņai Preiļu Romas katoļu baznīcā notika svētā Mīse, kuru celebrēja Preiļu dekāns Jānis Stepiņš, Liksnas draudzes prāvests Jānis Smirnovs, Tilžas un Rugāju draudžu prāvests Alberts Budže. Vēl pasākumā piedalījās Pieniņu un Znotiņu draudžu prāvests Aigars Bernāns. Ar skaistiem garīgajiem dziedājumiem svēto Misi kuplināja Aglonas bazilikas jauktā kora viru grupa (vadītāja Ieva Lazdāne), tostarp Aglonas vikārs Juris Zarāns.

Turpinājums 2. lappusē.

ABONĒJIET «NOVADNIEKU»

martam un pārējiem
2012. gada mēnešiem

«Latvijas Pasta»

nodalās,

pie pastniekiem

un «Novadnieka»

redakcijā

Brīvības ielā 14,

Preiļos, un interneta

mājas lapā

www.novadnieks.lv

sadaļā «Abonēšana»

līdz

26. februārim.

Laucīniekus aicina uz informējošiem semināriem

Kamēr ziema neatkāpjas, lauku ļaudīm iespēja mācīties un papildināt zināšanas vairākās aktuālās darba jomās. Kā informē Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, februārī plānoti vairāki semināri.

21. februārī pulksten 11.00 lauksaimnieki tiek aicināti pulcēties Vārkavas novada domes zālē (Upmalā, Skolas ielā 5). Temats — «Par ES un valsts likumdošanas izmaiņām, kas attiecas uz lauku un mežu apsaimniekošanu». Tiks pārrunātas aktualitātes lauksaimniecībā. Kā informē A. Golubeva, par situāciju piena nozarē Latgales reģionā runās akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts. Ar aktualitātēm grāmatvedībā un nodokļu politikā iepazīstinās Valsts ieņēmumu dienesta Preiļu nodaļas speciāliste Māriete Jokste. Tiks pārrunāts arī svarīgākais darba drošības jautājums, kas attiecas uz zemnieku saimniecībām. Par jaunumiem augu aizsardzības jomā informēs Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā inspektore Zenta Dūda. Savukārt LLKC Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva runās par atbalstu lauksaimniecībai 2012. gadā, bet Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas Preiļu nodaļas vadītāja Ilze Sola atklās aktuālāko bioloģiskajā saimniekošanā. Savukārt Pārtikas un veterinārā dienesta Dienvidlatgales pārvaldes veterinārā inspektore Vija Zārberga iepazīstinās ar savstarpējās atbilstības prasībām lopkopības saimniecībās.

23. februārī pulksten 10.00 Līvānu novada Rožupes kultūras namā sāksies seminārs tuvāko pagastu lauksaimniekiem par aktualitātēm lauksaimniecībā. Ieskatu Latgales reģiona piena ražošanas nozarē sniegs a/s «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts. Par atbalstu lauksaimniecībai informēs LLKC Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, bet LLKC Preiļu konsultāciju biroja augkopības speciāliste Inese Magdalenoka nolasīs lekciju «Savstarpējās atbilstības prasības augkopības saimniecībās».

NACIONĀLĀS ZINĀS

Pērn vecuma pensiju izmaksai izlietoti 1,045 miljardi latu

Pērn vecuma pensiju izmaksai tika izlietoti 1,045 miljardi latu, aģentūrai LETA pastāstīja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras preses sekretāre Edīte Olupe. Pensiju izmaksai plānoto izdevumu izpilde pagājušajā gadā bija 100%. Vecuma pensiju 2011. gada beigās saņēma 481 745 cilvēki. 2011. gada laikā pensiju saņēmēju skaits ir nedaudz palielinājies, piemēram, pērn janvārī tika reģistrēti 477 461 vecuma pensijas saņēmējs. Pensijas vidējais apmērs pērn palielinājies tikai nedaudz – no 183,71 latiem pērn janvārī līdz 185,7 latiem decembrī. Savukārt, gada griezumā rēķinot, vidējā vecuma pensija bija 184,72 latī. Decembra datī liecina, ka pērn visvairāk – 186 900 – cilvēku saņēma pensiju no 150 līdz 180 latiem, pensiju līdz 100 latiem saņēma 28 400 cilvēku, bet pensiju virs 300 latiem – 24 100 pensionāru. 2010. gadā vecuma pensijām tika izlietoti aptuveni 1,092 miljardi latu, kas bija aptuveni par 17,8% vairāk nekā 2009. gadā, kad pensionāriem izmaksāja mazāk nekā miljardu – 926,7 miljonus latu.

Valsts kases kontos glabājas Ls 730 miljoni

Februāra sākumā kopējie resursu atlikumi Valsts kases kontos bija ap 730 miljoniem latu, aģentūru LETA informēja Valsts kasē. Resursu atlikums Valsts kases kontos svārstās kalendārā mēneša ietvaros – mēneša pirmajā pusē tiek intensīvi veikti valsts budžeta izdevumi (pensiju izmaksas, mērķdotācijas pašvaldību budžetiem, iemaksas Eiropas Kopienas budžetā, kārtējie izdevumi u.c.), bet nodokļu ieņēmumi tiek iekasēti mēneša vidū. Līdz ar to tas ir normāls budžeta izpildes cikls, kas ietekmē resursu atlikumu Valsts kases kontos tāda veidā, ka atlikumi sārūk mēneša pirmajā pusē un pieaug mēneša otrajā pusē. Tāpat līdzekļu atlikumus Valsts kases kontos ietekmē dažādas ienākošās un izejošās naudas plūsmas, tostarp veikti aizņēmumi un aizņēmumu atmaksas, valsts budžeta aizdevumi un aizdevumu atmaksas u.c. Tiek uzsvērts, ka, novērtējot finansējuma pietiekamību nākamajos periodos, ir jāņem vērā ne tikai kopējā prognozētā finansēšanas nepieciešamība un rīcībā esošie resursu atlikumi, bet arī plānotie aizņemšanās pasākumi šīs finansēšanas nepieciešamības segšanai. Kopējo finansēšanas nepieciešamību veido valsts budžeta deficīts, finansējamie valsts budžeta aizdevumi un valsts parāda dzēšana. Tās segšanai nepieciešamajā apjomā tiek veikti aizņēmumi finanšu tirgos saskaņā ar vidējā termiņa aizņemšanās plānu, stratēģiski nodrošinot finansējumu atbilstoši prognozētai finansēšanas nepieciešamībai. Stratēģiska pieeja nepieciešamā finansējuma nodrošināšanā garantē resursu pietiekamību Valsts kasē un nepieciešamo likviditātes rezervju uzturēšanu, nepieļaujot «kritiskas robežas» iestāšanos. Piemēram, valdība pērn 28. novembrī nolēma Noguldījumu garantiju fondam aizdot sākotnēji 200 miljonus latu uz 15 gadiem, lai nodrošinātu izmaksās «Latvijas Krājbankas» noguldītājiem, ko sāka izmaksāt 29. novembrī.

Novadu reforma gaidīto rezultātu nav devusi

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs uzskata, ka pirms dažiem gadiem veikta pašvaldību reforma valstī acīm redzami nav devusi gaidīto ekonomisko efektu, taču tas nenozīmē, ka būtu nepieciešama vēl viena politisku uzspiesta reforma, laikrakstam "Dienas Bizness" norādījis ministrs. "Tas nenozīmē, ka ar politisku lēmumu palīdzību būtu jāveic kaut kāda pagastu apvienošana pretēji vietējo iedzīvotāju vēlmei – to darīt nevajag. Iniciatīvai par apvienošanos ir jānāk no pašu pašvaldību puses, un šo procesu regulēs ekonomiskie faktori," laikrakstam norādījis ministrs.

Viņš skaidrojis, ka pašvaldības ar lielāku iedzīvotāju daudzumu un ekonomisko aktivitāti spēj nodrošināt cilvēkiem kvalitatīvākus dažādus pakalpojumus, un jebkuras pašvaldības iedzīvotāji vēlas, lai tieši viņiem ir pietiekami augsta pakalpojumu kvalitāte, bet ne visur to ļauj attiecīgās pašvaldības kapacitāte.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

“NOVADNIEKS” IESAKA — IZDARI PAREIZO IZVĒLI!

Vai jūs esat par likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” pieņemšanu, kas paredz krievu valodai noteikt otras valsts valodas statusu?



Katoļu baznīcas Latvijā bīskapu aicinājums referendumā sakarā

Sakarā ar to, ka Latvijā šī gada 18. februārī izsludināts referendums par grozījumiem valsts Satversmē, tajā skaitā par valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai, Katoļu Baznīcas Latvijā bīskapi uzskata par nepieciešamu izteikt savu viedokli šajā jautājumā.

Vispirms vēlamies atgādināt, ka 1917. gada 9. un 10. maijā Rēzeknes kongresā, kurā tika izņemta galīga Latgales apvienošanās ar pārējiem latviešu novadiem un likts stīprs pamats latviešu tautas vienotībai un Latvijas valstiskajai identitātei, vadošā loma bija tieši garīdzniekiem (Nikodemam un Jāzepam Rancāniem, Kazimiram Skrindam, Francim Trasanam un citiem). Arī šodien, gandrīz simts gadus vēlāk, garīdznieku pienākums ir skaidri paust savu viedokli visai tautai tik svarīgajā latviešu valodas jautājumā.

Latvijas pamatnācijas valoda ir valoda, ap kuru vienojas visas šeit dzīvojošās mazākumtautības. Latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda Latvijā – tas ir arī tautas jautājums. Tautas principa prasība, lai pasaules tautu plašajā forumā latviešiem Latvijā, tāpat kā krieviem Krievijā, būtu sava telpa, kur nebūtu apdraudēta nācijas identitāte, tās valoda un kultūra. Tāpēc mūsu pienākums kā Latvijas pilsoņiem ir aizstāvēt Latvijas pamatnācijas lielāko vērtību – latviešu valodu, jo tauta nevar pastāvēt bez savas valodas. Svētajos Rakstos lasām: “Dievs (...) nospraudis noteiktus laikus un robežas, kur tiem [cilvēkiem] dzīvot, lai tie meklētu Dievu, lai tie Viņu varētu nojaust un atrast, jo Viņš nav tālu neviņam no mums.” (sal. *Apustuļu darbi* 17, 24-27).

Latvijas vēsturē ne tik sen bija laiki, kad Latvijas zemē ar

tā laika varas gādību dominēja krievu valoda. Tā visās dzīves jomās pamazām izspieda latviešu valodu. Cariskā Krievija līdz 1904. gadam Latgalē neļāva dibināt latviešu skolas, nedrīkstēja arī izdot latviešu periodiku utt. Neaizmirsīsim faktus no latviešu tautas vēstures, jo skaitliski mazai tautai savā zemē valoda ir eksistences jautājums.

Katoļu Baznīca ir toleranta un respektē ikvienas tautas kultūru, valodu, sludina Kristus Eviņģēliju konkrētās tautas valodā un iestājas par mieru, satīcību, savstarpēju cieņu un labvēlību. Draudzēs ir dažādu tautību cilvēki, tādēļ tiek teikti sprediķi, svinēti dievkalpojumi, laulības, kristības, bēres gan poļu, gan krievu, gan lietuviešu valodās, gan citās, ja apstākļi to prasa. Tā tas būs arī turpmāk, taču mēs dzīvojam Latvijā, tādēļ aicinām ticīgo tautu un visus labas gribas cilvēkus Latvijai tik svarīgā brīdī iestāties par Latvijas valstiskās identitātes un latviešu valodas saglabāšanu, piedalīties referendumā un balsot pret grozījumiem Satversmē, tajā skaitā, balsot pret valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai.

Kardināls Jānis Pujats
Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbignevs Stankevičs
Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis
Liepājas diecēzes bīskaps Vilhelms Lapelis OP
Jelgavas diecēzes bīskaps Edvards Pavlovskis
Bīskaps Jānis Cakuls
Bīskaps Antons Justs
Bīskaps Ārvaldis Andrejs Brumanis

18. februāra referendumā aizstāvēt savu valodu, mēs izteiksim protestu:

PRET tautas maldināšanu ar viltus problēmām,
PRET bezjēdzīgu līdzekļu tērīšanu, ko prasītu divvalodība,
PRET birokrātijas centieniem iedzīvoties uz šī posta rēķina,
PRET haosu, kas sāktos valsts pārvaldē un aizsardzībā,
PRET saimnieciskās dzīves paralīzi, ko izsauktu dokumentu dubultošana,
PRET tautas goda un cieņas pazemošanu,
PRET agresiju, kuras mērķis nokaut tautas dvēseli, dzimto valodu.

Tikai izsakot protestu tam visam, 18. februārī mēs būsīm
VIENOTI LATVIJAI!

Brāļi un māsas, vienosimies vienā vienīgā stingrā vārdā:
PRET!

Jānis Streičs, Janīna Kursīte, Pēteris Korsaks, Bronislava Martuževa, Jāzeps Pigoznis, Bertulis un Vija Piziči, Andris Rudzinskis (Boņuks no filmas “Cilvēka bērns”)

Preiļos pieminēja mocekļa nāvē mirušo priesteri Pēteri Apšinieku

Sākums 1. lappusē.

Pasākumā ar runu uzstājās Rēzeknes latgaliešu kultūras biedrības priekšsēdētājs Pēteris Keišs. Viņš bija nule kā atgriezies no Sanktpēterburgas, kur apmeklēja dievnamu, kurā savulaik kalpojis Pēteris Apšinieks. P.Keišs dalījās savos iespaidos un izjūtās. Savukārt lekciju par priesteru, kultūras un sabiedriskā darbinieka, rakstnieka un publicista dzīvi un darbību nolasīja prāvests un aizrautīgs Latgales vēstures pētnieks Alberts Budže, īpaši uzsvērot Apšinieka literāro devumu. Tā ir gan garīgā literatūra un skolu grāma-

tas, gan žurnālistika un laicīga satura darbi — dzeja, dramaturģija un stāsti.

«Dzejai vairāk jāskan sirdī, ne tik daudz prātā. Un tieši ar šo skanēšanu sirdī Pētera Apšinieka dziesmas pārspēja visu citu autoru sacerējumus,» teica A.Budže, vienlaikus uzsverot, ka P. Apšinieka lielais devums rakstniecībā vēl līdz šim pilnībā nav apcerēts un izvērtēts. Viņa aizrautība un darbīgums, iespējams, spētu vairāk iekustināt jauno latgaliešu paaudzi darboties rakstniecībā, uzskata A.Budže.

Preiļu baznīcā tika atklāta arī Pēterim Apšiniekam veltīta izstāde, kas tapusi Preiļu vēstures un lietišķās mākslas

muzeja darbinieku un Preiļu dekāna Jāņa Stepiņa kopsadarbībā, pētot ne vien muzejā pieejamos materiālus, bet arī daudzus baznīcas arhīva dokumentus. Izstāde piesaistīja visu dievnama apmeklētāju uzmanību. Pagaidām tā būs skatāma Preiļos, bet pēc tam arī citviet apkārtējās draudzēs.

Tā kā priesteru Pētera Apšinieka kapa vieta joprojām nav zināma, pēc svētās Mises Preiļu Valsts ģimnāzijas jaunieši un Preiļu 1. pamatskolas novadpētniecības pulciņa dalībnieki nolika degošas svēcītes pie pieminekļa represētajiem.

Sagatavoja L.Kirillova

Dienas kārtībā — Latgale

Bezdarbs lēnām samazinās, nodokļu ieņēmumi kļūst lielāki, budžeta deficīts sāk rukt. Krīze pārvarēta, — priecājas valdība, un to pašu optimistiski ziņo ekonomisti un finansisti. Tajā pašā laikā liela daļa no Latvijas iedzīvotājiem slīgst aizvien lielākā nabadzībā un bezcerībā, bet tie, kuri spēj izrauties no bezcerības, klusējot pamet šo valsti. Ļoti smags stāvoklis izveidojies Latgales pierobežas daļā, kur kilometriem redzamas vien aizaugušas zemes, pamestas mājas, bet tie, kas vēl tur dzīvo, cīnās par izdzīvošanu arī ar nelikumīgiem līdzekļiem. Valsts ne vien aizmirsusi par savu nomaļu iedzīvotājiem, bet daudzos gadījumos arī tīšuprāt vairojusi pamestību ar kārtējo slēgto iestādi, šo procesu saucot par optimizāciju, kas reāli gan nozīmē bez darba palikušus cilvēkus, un aizslēgto pasta nodaļu, ar likvidēto dzelzceļa staciju, ar to, ka vēl kādam ražojam uzņēmumam nav sniegusi palīdzību, ļaujot tam izputēt.

Nu Latgales jautājums pēkšņi kļuvis aktuāls, jo pierobežas iedzīvotāji sākuši absurds protestus, pieprasot legalizēt viņu rūpalu — kontrabandu. Valsts prezidents, Ministru prezidents, vides un reģionālās attīstības un ekonomikas ministri sarosījušies un vismaz ar solījumiem uzlabot situāciju neskopojas. Latgales situācija plaši tiek apspriesta visdažādākajos līmeņos, gan zāķājot «slinkos» latgaliešus, gan mēģinot iejusties viņu ādā. Ekonomikas ministrs gan apgalvō, ka Latgalē ieguldīts daudz naudas, tomēr tā nav devusi atdevi. Kādā no masu medijiem izteikts arī viedoklis, ka to pašvaldību vadītājus, kuri atļāva saviem pagastiem vai novadiem nonākt līdz tādai nabadzībai, vajadzētu nekavējoties atbrīvot no darba. Varbūt tas ir pārspīlēti, bet zināma daļa taisnības tajā ir, jo no pašvaldības vadības tiek gaidīta enerģiska rīcība, gudrs padoms, stingra nostāja, šajā gadījumā — mudinot un dažādā veidā palīdzot cilvēkiem sākt zemes kopšanas darbus, vai izglītoties, apgūt jaunu profesiju, iedrošināt uzsākt uzņēmējdarbību, nevis atbalstīt nodarbošanos ar kontrabandu.

Vides un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs informē, ka tiks izveidota pārnovadu rīcības komiteja, desants, kas nesēdēs Rīgā, bet uz vietas Latgalē pētīs konkrēto situāciju.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs diskusijā ar trim ministriem

8. februārī Līvānu novada domes priekšsēdētājs **Andris Vaivodis** piedalījās diskusijā par Latgales attīstību, kas notika Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā Rīgā. Lai runātu par iespējamiem atbalsta mehānismiem Latgales ekonomikas attīstībai, diskusijā piedalījās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs, izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis un ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts, kā arī Latgales plānošanas reģiona pārstāvji un eksperti no uzņēmējdarbības, pārvaldības, reģionālās attīstības u.c. jomām.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs **Andris Vaivodis** atzina, ka arī ministru vērtējumā situācija ir sliktā ne tikai Latgalē, bet valsti kopumā.

Lai attīstītu un uzlabotu ekonomisko situāciju Latgalē un reģiona novados, katrā pagastmājā jānodrošina uzņēmējdarbības konsultanta klātbūtne un vietējās izglītības iestādēs vajadzētu paplašināt uzņēmējdarbības izglītības iespējas, prezentējot plānotos pasākumus Latgales sociāli ekonomiskās situācijas stabilizēšanai, sacīja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs.

Tulīt veicamo pasākumu lokā paredzēts izstrādāt pārnozaru rīcības programmu, kuras ietvaros no visām ministrijām un citām institūcijām, kas saistītas ar reģionālās attīstības jautājumiem, izvēlēties speciālistus un izveidos "desanta vienību", kas dosies misijās uz Latgali, lai analizētu tur esošo situāciju un sniegtu konkrētus priekšlikumus novada situācijas uzlabošanai.

Pašlaik jau veiktas iestrādes, lai katrā pagastmājā pēc lauku konsultantu parauga norikotu uzņēmējdarbības konsultantus, kuri no pašiem pamatiem palīdzētu vietējiem jauniešiem un esošajiem uzņēmējiem un tādējādi veicinātu

jaunu darbavietu rašanos šajos reģionos. Pēc Edmunda Sprūdža teiktā, pašvaldību uzņēmumu veidošana nav ilgtermiņā efektīva metodika.

Sadarbībā ar Labklājības ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju jau tuvākajā laikā taps jauna pieeja vietējām izglītības iestādēm, lai jau no pamatskolas klasēm palielinātu izglītību biznesa un uzņēmējdarbības pamatos.

Savukārt ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts, runājot par iespējami ātri veicamajiem Latgales attīstības pasākumiem, uzsvēra, ka jāpārskata pašreizējā investīciju ietilpinātā Latgales reģionā. Pēc viņa sacītā, Latgales reģionos investīcijas bijušas, taču tas nav darīts efektīvi. Ekonomikas ministrs uzsvēra — investīcijas jānovirza tā, lai sevi veiksmīgāk atpelni. Pašlaik šie veidi ir jāmeklē. "Atbilde, visticamāk, nebūs "tikai vairāk naudas". Mums ir jārunā par to, kā to labāk ieguldīt," paskaidroja Daniels Pavļuts.

Ekonomikas ministrs norādīja, ka Latgales perspektīvu pamatā ir lieli lauksaimniecības zemju, kā arī mežu resursi, kas rada būtiskas iespējas paplašināt pārtikas pārstrādes un kokrūpniecības sektorus. Vienlaikus esošās transporta infrastruktūras un pierobežas efekta dēļ lielākas iespējas ir attīstīties lielajām pilsētām. Latgalē ir industriālās attīstības iespējas pirmā un otrā līmeņa centros, starp kuriem minēta Rēzekne, Daugavpils, Līvāni.

Ekonomikas ministrijas pārzinā ir resursi līdz 12 miljoniem latu, kurus iecerēts pārdalīt par labu Latgalei, taču galvenais jautājums, kas risināms pašlaik, — kā tos vispareizāk izmantot. Daniels Pavļuts atzinīgi izteicās par iestāžu ekspertu ekspedīcijām uz Latgali un diskusijām ar vietējiem speciālistiem, lai atrastu labākos risinājumus ieguldījumiem reģionā.

Jāveicina iedzīvotāju izglītošanās, subsidējot tieši to cilvēku attīstību, kuri gatavi mācīties, īpaši, uzņēmējdarbību. Sava loma būtu arī veiksmes stāstu popularizēšanai, jo Latgalē ir atrodami

labi un veiksmīgi piemēri gan pašvaldībās, gan uzņēmēju vidū, uzsvēra ministrs.

Vajadzīga valsts palīdzība, nevis kontrabandas legalizēšana

Līvānu novada Rožupes pagasta pārvaldes vadītājs **Andris Neicenijs**:

— Varbūt nemaz arī nebūtu tik slikti, ja atsūtītu šādu darbinieku pa tiešo no ministrijas, lai uz vietas redzētu pašreizējo Latgales situāciju. Jo līdz šim pašvaldību pārstāvju stāstīto valdība vai nu nesadzird, vai arī negrib dzirdēt. Ir pienācis beidzamais laiks, kad jāsāk rīkoties un jāveic situācijas izvērtēšana uz vietas. Šim nolūkam finansējumam jābūt no valsts budžeta, pētījumu nevar veikt par pašvaldības līdzekļiem.

Runājot par uzņēmējdarbības konsultantu nepieciešamību katrā pagastmājā, jāteic, ka arī līdz šim līdzīgas darbības veic lauku konsultanti, un arī uzņēmējdarbības forma mūsu pagastā pārsvarā saistīta ar lauksaimniecību. Varbūt efektīvāk būtu organizēt kādus kursus vai seminārus šiem lauku konsultantiem. Kopumā ideja par uzņēmējdarbības konsultantiem nav peļama, tikai jāpiemērojas katrā pagastā raksturīgajam.

Rožupes pagasts tomēr nav tik bezcerīgā situācijā, kādā nonākušas daudzas citas Latgales pašvaldības. Realizējam projektus, nodrošinot labāku dzīves vidi, uzlabojot infrastruktūru un radām labvēlīgus apstākļus biznesa uzsākšanai. Arī pēdējā laikā daži iedzīvotāji interesējušies par iespējām uzsākt uzņēmējdarbību, kaut gan pašlaik nogaida, — kas notiks valstī, kad nākotne kļūs prognozējamāka.

Mūsu pagastā darbaspēka aizplūšana uz ārzemēm ir samazinājusies. Vērojama pat pretēja aina, — uz Rožupi no pilsētām pārcēlušās dažas ģimenes ar bērniem. Lielā mērā mūsu dzīvi pozitīvi iespaido arī pagasta ģeogrāfiskā atrašanās vieta — tuvu pilsētām — Līvāniem un

Preiļiem, arī Jēkabpilij, kurās iedzīvotājiem ir darbs, cauri pagastam iet šoseja ar labu satiksmi.

Runājot par Latgali kopumā, ir pēdējais laiks domāt par tās attīstību, par iedzīvotāju labklājību, taču tā nav saistāma ar kontrabandu. Mēs visi esam vienādā situācijā, un likums ir vienāds visiem, neatkarīgi no dzīves vietas — pierobežā vai valsts vidienē. Ja ar likumu noteikts maksāt akcīzi par degvielu, tad tā arī ir jāmaksā. No akcīzes nodokļa daļēji saņemam finansējumu ceļiem. Pierobežā dzīvojošiem būtu vajadzīga noteiktā un konkrētā palīdzība no valsts, bet kontrabandas legalizēšana nav pieļaujama.

Vispirms jātiek galā ar «lielajiem» kontrabandistiem, «mazajiem» — jāapstrādā zeme

Riebiņu novada domes izpilddirektora vietnieks **Volde-mārs Adamovičs**:

— Nekādi desanti mums nav vajadzīgi, neviens uzbrukt negrasās. Kas pie mums, Riebiņu novadā, būtu jāglābj, ja mēs savā novadā esam attīstījušies labāk kā padomju laikos? Minēšu piemērus: Stabulnieku, Galēnu, Sīlukalna pagastos zeme apstrādāta un sakopta labāk nekā kolhozu laikos, iztīrīti visi grāvji, lopu skaits lielāks nekā kādreiz agrāk bija kolhozos un privātajā sektorā kopā, ir stipras zemnieku saimniecības. Zemnieku ģimenes aug bērni, kas arī apgūst zemes kopšanas darbus un jau tagad tajos iesaistās. Zemnieki strādā ar lielāko prieku, jo pašreizējās cenas apmierina visus, — par augstākās kvalitātes piena litru var saņemt 18 — 19 santīmus. Riebiņu ciematā situācija varbūt ir savādāka, tomēr esam saglabājuši paju sabiedrību «Agrofirma «Turība»», kurā vairāk nekā 100 iedzīvotājiem no ciemata daudzdzīvokļu mājām ir darbs. Silajāņu pagastā ir tā, — Feimankas kreisajā krastā saimniecības ir sakoptas, zeme tiek apstrādāta. Labā puse pamazām aizaug ar mežu, lielās platībās nav nevienas saimniecības, nav iedzīvotāju. Dažās mājās palikušie vecūki savus hektārus apstrādā, bet pārsvarā zemi izpirkuši rīdzinieki.

Nekāda trauksme pagaidām nav jāceļ. Ja liksim pagastmājās «desantus», cilvēki var mūs nesaprast.

Latgales pierobežā gan nekas nenotiek. Biju tur aizbraucis. Redzēju aizaugušus laukus, tukšas mājas, kurās reti atrodami kādi gados veci iedzīvotāji.

Runājot par pierobežas iedzīvotāju protestiem sakarā ar to, ka tiek ierobežota bezakcīzes preču ieviešana un tirgošana, gribu teikt tā, ka vispirms jātiek galā ar tiem, kas ar kontrabandas precēm tirgojas lielos apmēros. Tie, kas degvielu no Krievijas ievēd autocisternās ar piekabēm un to iztirgo, valstij rada lielākus zaudējumus nekā tie, kas preces ved savā vieglajā automobili. Esmu

pats redzējis, kā no cisternām tiek tirgota ievestā degviela. Kāpēc viņi paliek nepieķerti un nesodīti, kāpēc viņus «nepamana» policija? Tāpēc, ka stīpra «aizmugure» attiecīgās struktūrās Rīgā. Tas pats attiecas uz kontrabandas cigarešu un alkohola ieviešanu un tirgošanu lielos apmēros.

Tiem pierobežas iedzīvotājiem, kas nodarbojas ar kontrabandu nelielos apmēros, gribu ieteikt atjēgties, apdomāties un sākt strādāt. Brīvu zemju pierobežā — vai cik.

Jārisina jautājums arī par taisnīgu sociālo palīdzību. Jā, vieniem tiešām vajadzīga palīdzība, lai palaistu bērnus uz skolām, bet citi ar šiem pabalstiem tiek vienkārši izlutināti. Pabalsta saņemšanai ar likumu bija noteikts iesaistīties sabiedriski derīgos darbos, piemēram, kaut vai ciemata centrā puķu dobi sakopt, noslaucīt trotuāru. Kad pabalsta lūdzējam liec to padarīt, dažs labs atbild, — bet man tas nebija teikts, man tikai nauda jāsaņem.

Projektus par pierobežu piesavinās Rīga un Pierīga, nevis pierobežas rajoni

Tēma par Latgali kā atpalikušu reģionu, kurā valda bezdarbs un to pavadošā nabadzība, piedāvājumi un solījumi šo situāciju risināt pēdējā laikā birst kā no pārpilnības raga. Tomēr Latgales «gremdēšana» visbiežāk notikusi ar valdības ziņu. Interesantus faktus Balvu novada laikrakstā «Vaduguns» atklāj **Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis**:

— 2010. gada augustā tika izsludināts pirmais projektu pieteikumu konkurss Igaunijas — Latvijas — Krievijas pārrobežu sadarbības programmā 2007. — 2013. gadam ietvaros. Izbrīnu radīja tas, ka projekta pieteikumus varēja iesniegt ne tikai Latgales un Vidzemes pašvaldības un organizācijas, bet arī Rīga un Pierīga — kā papildus teritorijas. Balvu novada pašvaldība kā galvenie partneri iesniedza piecus projektus, kā Eirorēģiona Pleskava — Livonija dalībnieki — vienu projektu. NEVIENS no šiem projektiem netika atbalstīts. Analizējot situāciju, kāda radusies pēc rezultātu publicēšanas, jāsecina, ka it kā Rīga ar saviem projektiem vislabāk spēj nodrošināt pārrobežu efektu. Kāds sakars Rīgai ar pierobežu? Tā ir atklāta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Valsts Reģionālās attīstības aģentūras sankcionēta pīrgāšanās par tām teritorijām, kam faktiski šī programma bija domāta.

Balvu novada dome par situāciju Latgalē un Balvu novadā, minot šo un līdzīgus faktus, nosūtījusi vēstuli vairākām valsts iestādēm un premjeram Valdim Dombrovskim.



Nākamo, 2013. gadā paredzēto pašvaldību vēlēšanu kontekstā pēdējais laiks ķerties pie radikālām pārmaiņām Latgalē.

PREIĻU NOVADĀ

Iedzīvotāji tiekas ar domes vadību un deputātiem

23. un 24. janvārī Preiļu novada dome aicināja iedzīvotājus pilsētā un pagastos uz tradicionālo tikšanos ar domes deputātiem un iestāžu vadītājiem, lai pirms novada budžeta pieņemšanas uzklautu iedzīvotāju ierosinājumus darba pilnveidošanai, iepazīstinātu ar iedzīvotāju projektiem novadā un atbildētu uz jautājumiem, kas skar cilvēku ikdienu, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs ar prezentācijas palīdzību pastāstīja par paveikto novadā 2011. gadā, iepazīstināja ar īstenotajiem projektiem lauku teritorijās un pilsētā un izklāstīja ieceris 2012. gadam.

Stāstīja un skaidroja

Domes izpilddirektora vietnieks Juris Kovaļevskis sīkāk pieskārs ceļu fonda līdzekļu sadalījumam novadā, domes nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja Vita

Patmalniece pastāstīja par izmaiņām likumdošanā, kas skar nekustamā īpašuma nodokļa samaksu. Viņa aicināja iedzīvotājus nepārdot īpašumus ārzemju firmu pārstāvjiem, bet, lai arī par zemāku samaksu, pārdot tos kaimiņiem un vietējiem lauksaimniekiem saimniecību paplašināšanai, kas neļautu izsaimniekot Latvijas zemi.

Preiļu novada lauksaimniecības speciāliste Ēlza Spodra Elste izklāstīja lauku ļaudīm lauksaimniecības aktualitātes, bet deputāts Lauris Pastars un sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne iepazīstināja ar jaunāko informāciju sociālo pabalstu piešķiršanas un pakalpojumu sniegšanas jomā.

Iedzīvotāji aktivizējas

Iedzīvotāji daudzviet ir sapratuši, ka dzīves kvalitāte lielā mērā ir atkarīga no pašiem, no pašu iniciatīvas un enerģiskas rīcības. Tikšanās laikā Saunas pagasta Smelteros no iedzīvotāju vidus izskanēja priekšlikums pašiem būt aktīvākiem, iesaistīties nevalstisko organizāciju darbā

un dažādos projektos. Savukārt kopā sanākšana Preiļu pagasta Ličos liecināja, ka daži aktīvākie pagasta iedzīvotāji jau ir ķērušies klāt, lai aktivizētu arī pārējos. Pagastā ir nodibināta biedrība, ar kuras nākotnes iecerēm iepazīstināja deputāte Maruta Plivda. Biedrības aktivisti šogad ir iedzīvotājiem vairākus pasākumus Liču kultūras nama telpās.

Nobažījušies un sašutuši

Priekuļu iedzīvotājiem bija jautājumi par ceļu stāvokli ciematā, par realizēto ūdenssaimniecības projektu un tarifiem nākotnē. Domes pārstāvji paskaidroja, ka ūdens tarifs ciematā paliks iepriekšējais, bet projekta rekonstrukcijas laikā sabojātie ceļi pavasarī tiks sakārtoti. Pelēču pamatskolas direktore Anna Karčevska sapulcē izteica gandarījumu, ka apvienošanās novadā skolai ir ieguvums.

Tikšanās Aizkalnes pagastā liecināja, ka ar interesi tiek gaidītas pārmaiņas pagasta dzīvē, ko nākotnē cer ienest veidojamā pagasta iedzīvotāju valde, kuras nolikums jau apstiprināts domē, savukārt sašutumu

iedzīvotājos izraisījis Aizkalnes pasta nodaļas likvidācija no 1. februāra.

Visvairāk jautājumu — Preiļos

Tiekoties ar Preiļu pilsētas iedzīvotājiem, domes priekšsēdētājs pateicās visiem aktīvajiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri veic ieguldījumu nākotnē un renovē daudzdzīvokļu mājas. Vairāki jautājumi izskanēja par medicīnas pakalpojumu pieejamību un to cenām. SIA "Preiļu saimnieks" speciālisti iepazīstināja klātesošos ar ūdens un kanalizācijas pakalpojumu tarifiem dažādās Latvijas pilsētās, kas liecināja, ka Preiļos tie ir vieni no zemākajiem. Iedzīvotāji saņēma atbildes par klainojošo dzīvnieku izķeršanu, drošību pilsētā un citiem jautājumiem.

Izskanēja arī vairāki iedzīvotāju "paldies" – par atbalstu māju renovācijai, par nesen atvērto grupiņu pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa", jaukajiem pasākumiem kultūras namā, muzejā un bibliotēkā.

Šonedēļ sociālajā dienestā sāka iesniegumu pieņemšanu mājokļa pabalsta piešķiršanai

No 14. februāra sociālajā dienestā sāka iesniegumu pieņemšanu mājokļa pabalsta piešķiršanai, informē Preiļu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece Anīta Gāga.

Kā pirmos mājokļa pabalsta saņemšanai aicinām griezties pensionārus un invalīdus, bet arī pārējie iedzīvotāji iespēju robežās tiks apkalpoti un sniegtas ne-

pieciešamās konsultācijas.

Visi interesenti mājokļa pabalsta saņemšanas jautājumā, sākot ar šī gada 14. februāri, aicināti griezties Preiļu novada sociālā dienesta 1. kabinetā, Aglonas ielā 1a, Preiļos, otrdienās un ceturtdienās no plkst. 8.00-12.00 vai 13.00-17.00, trešdienās no plkst. 8.00-12.00 vai 13.00-18.00, vai sava pagasta pārvaldē pie sociālā darbinieka.

Saskaņā ar Preiļu novada do-

mes saistošajiem noteikumiem nr. 2011/01 "Par sociālo palīdzību Preiļu novadā", tiesības saņemt mājokļa pabalstu ir ģimenēm (personām), kuras ir deklarējušas savu dzīvesvietu Preiļu novadā un atbilst kādai no sekojošām iedzīvotāju grupām:

- ✓ ģimene (persona), kura atbilstoši spēkā esošajiem LR tiesību aktiem, atzīta par trūcīgu;
- ✓ nestrādājošs pensionārs vai invalīds, kurš mājokli deklarēts

un dzīvo viens, kura pensija ir līdz Ls 160 un kuram nav citur dzīvojoša laulātā;

✓ divi vai vairāki kopā dzīvojoši nestrādājoši pensionāri un/vai invalīdi, kuru ienākumi uz katru mājokli deklarēto locekli nepārsniedz Ls 140;

✓ nestrādājošs pensionārs vai invalīds, kurš mājokli deklarēts un dzīvo viens, kura pensija ir no Ls 160 līdz Ls 170 un kuram nav citur dzīvojoša laulātā.

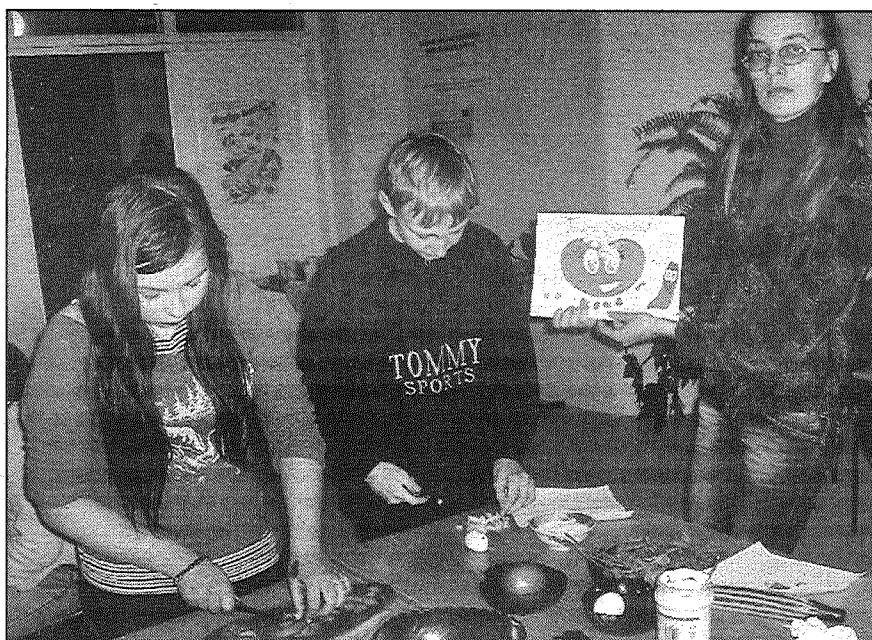
Līdzīgi kā aizvadītajā gadā, uzminētā pabalsta saņemšanu var pretendēt pensionāri/invalīdi ar pensiju līdz Ls 170. Tāpat saglabāta pabalsta apmēra diferenciacija atkarībā no apkures veida (malkas vai centrālā apkure) un ir spēkā nosacījums, ka ģimenēm (personām), kuru mājokli ir ar centrālo siltumenerģijas padevi, pabalsts tiek pārskaitīts pakalpojuma sniedzējam. Pabalsta apmērs šogad nav mainīts.

AGLONAS NOVADĀ

Programma «Skolas auglis» internātvidusskolas audzēkņiem iet pie sirds

Jau otro gadu Latvijas skolās rit Eiropas Savienības atbalsta programma «Skolas auglis», kas paredz skolēniem bezmaksas augļu un dārzeņu izsniegšanu. Aglonas internātvidusskola ir viena no tām, kas piedalās šajā projektā. Skolai ābolus piegādā zemnieku saimniecība «Eži», informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Kā stāsta Aglonas internātvidusskolas direktora vietniece Māra Ušacka, projekta ietvaros 2. februārī skolā notika izglītojošs pasākums. Tā pirmajā daļā skolēni tikās ar lauku mājas «Upenīte» saimnieci Inesi Survilo, kura pastāstīja bērniem, kas ir bioloģiskā saimniecība. Tagad skolēni zina, ka bioloģiskie lauksaimnieki veido harmoniju starp dabu un cilvēkiem ar praktiskām metodēm, kas prasa vairāk fiziska spēka un darba, bet tajā pašā laikā atstāj nelielu ietekmi uz vidi. Rūpīga darba rezultātā bioloģiskajā saimniecībā tiek iegūti svaigi un garšīgi pārtikas produkti. Par to skolēni pārliecinājās, baudot sieru un saldētas upenes. Inese jauniesus aicināja nedomāt par darba iespējām ārzemēs, bet būt uzņēmīgākiem un veidot savas saimniecības tept Latgales laukos, jo pēc bioloģiskās produkcijas ir ļoti liels pieprasījums.



● Veselīga uztura zinības apgūst Aglonas internātvidusskolas 7. klases audzēkņi (no kreisās) Diāna Karahamjana, Nikolajs Ivanovs, padomu nelielz klases audzinātāja Anita Vaivode.

Pasākuma otrajā daļā skolēni jau iepriekš bija gatavojušies — izpētījuši augļu un dārzeņu nozīmi uzturā, zīmējuši tos un rakstījuši dažādas receptes. Skolas ēdamzālē katra klase gatavoja no dārzeņiem un augļiem veselīgus

ēdienus un prezentēja tos. Skolas pavārites degustēja un novērtēja veikumus.

Noslēgumā visi pasākuma dalībnieki našķojās ar pašu gatavotajiem salātiem un sviestmaizēm, cienāja citus un izveidoja veselīga uztura receptu grāmatu.

Pateicās uzņēmējiem par ieguldīto darbu

Aglonas novadā ir daudz uzņēmīgu un darbīgu cilvēku. Janvāra beigās viņi pulcējās Aglonas uzņēmējdarbības atbalsta centra organizētajā uzņēmēju un zemnieku ballē, lai visi kopā priecātos par panākumiem.

Kā informē novada sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, pašvaldība sumināja cilvēkus, kuri pilnveido un attīsta uzņēmējdarbību, lauksaimniecību, tūrismu. Uzņēmēju un lauksaimnieku darbs ir patiesi svarīgs — ne vien sūrs, bet arī emocionāls, sirsnīgs, atbildīgs. Atzinības un pateicības raksti pasniegti daudziem zemniekiem, uzņēmējiem, centīgām ģimenēm. SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» Krāslavas konsultāciju biroja vadītājs Ivars Geiba un Krāslavas nodaļas lauku attīstības speciāliste Terēze Brazeviča, Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, SEB bankas Preiļu filiāles pārstāvis Aivars Kjarķužs uzrunāja klātesošos un pateicās labākajiem sadarbības partneriem un klientiem.

Sarīkojuma dalībniekus priecēja Aglonas kultūras centra jauktais vokālais ansamblis (vadītāja Marta Bicāne), Grāveru pagasta deju ansamblis, deju skolas «Malika» dalībnieces un citi pašdarbnieki.

Precizējums

«Novadnieka» 7. februāra numurā publikācijā «Redzot reālo, nevar sapņot par neiespējamo» neprecīzi minēts Aglonas internātvidusskolas darbinieku skaits. Direktors Didzis Vanags informē, ka pavisam skolā 60 darbinieki, tajā skaitā 35 — tehniskie darbinieki.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Latvijā tiks organizēta kampaņa pret miegainiem autovadītājiem

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sistemātiski apkopotā informācija liecina, ka apmēram puse avāriju, kurās iet bojā autovadītāji un pasažieri, ir tādas, kurās iesaistīts viens transportlīdzeklis. Šo negadījumu iemesls varētu būt ātrums, neuzmanība vai autovadītāja miegainība, kas ir grūti pierādāmais apstāklis.

Ģirts Rorbaks, CSDD direktora vietnieks: "Izanalizējot šos faktus, kā arī ņemot vērā citu valstu pieredzi un praksi, CSDD iniciēja un profesionāli fiziologi uzsāka pētījumu, kura uzdevums bija noteikt Latvijas autovadītāju miegainības pakāpi. Apkopojot pētījuma datus, atklājās, ka katrs trešais šoferis riskē iemigt pie auto stūres. Turklāt aptaujā noskaidrojās, ka paši šoferi šo problēmu nemaz neapzinās un nenovērtē paaugstinātās miegainības radītos riskus un sekas."

- Neizgulējies un noguris autovadītājs reaģē lēnāk, nespēj laikus pieņemt lēmumu vai pat uz sekundi iesnaužas.
- Miegaini šoferi tiek pielīdzināti iereibušam autovadītājam.
- Sekundes miega iespaidā autovadītāji neapzinoties nobrauc no ceļa, apmet kūleņus, ieskrien stabā vai izraisa frontālas sadursmes ar ievainotajiem vai bojā gājušajiem.
- Latvijas pētījums pierāda, ka trešdaļa autovadītāju riskē iemigt pie auto stūres.
- Vairāk nekā 90% no riska grupas šoferiem šo problēmu neapzinās.

Leons Blumfelds, Rīgas Stradiņa universitātes Cilvēka fizioloģijas un bioķīmijas katedras docents un pētījuma vadītājs: "Latvijā mērījumos piedalījās vairāk nekā 300 autovadītāju. Neraugoties uz to, ka pētījums tika veikts tikai diennakts gaišajās stundās, gandrīz trešdaļai autovadītāju tika konstatēts paaugstināts iemigšanas risks, tajā skaitā 11% – augsts risks. Gandrīz 6% no visiem bija tik miegaini, ka mērījuma laikā uz brīdi iemīga, daži pat vairākkārt. Ja tas notiktu reāli pie stūres, sekas varētu būtu traģiskas. Diemžēl,

Latvijā šajā ziņā situācija ir vismaz tikpat dramatiska, kā Vidusēiropas valstīs – Vācijā un Austrijā."

Juris Svaža, Rīgas Stradiņa universitātes stomatoloģijas institūta miega laboratorijas vadītājs: "Noteikti, ka kāds no nogurušajiem šoferiem bija miegaini, jo, pašam nezinot, slimo ar miega apnoju. Tā ir slimība, kuras laikā tiek novēroti elpošanas traucējumi miegā un tā ietekmē cilvēks regulāri neizguļas. Mūsu pacienti ir dažādi, piemēram, viens regulāri pārvadā sašķidrināto gāzi. Par laimi viņš ir apzi-

nājis savu slimību, ārstējas un vairs neapdraud citus satiksmes dalībnieku un savu drošību. Savukārt mums ir zināms cits autobusa vadītājs, kurš ir slims, neārstējas, bet katru dienu pārvadā pasažierus. Šai situācijai sekas var būt dramatisks, līdzīgi kā Maskavā pirms pāris gadiem ar apnoju slims autobusa vadītājs ietriecās mājas sienā, kā rezultātā gāja bojā deviņi, bet cietā vairāki desmiti pasažieri. Tieši tādēļ desmit Eiropas Savienības valstīs autovadītāja apliecība netiek piešķirta tiem cilvēkiem, kuri miega apnojas gadījumā neārstējas. Par šo problēmu diskusijas Eiropā turpināsies arī šogad."

Valsts policija ir apkopojusi tās avārijas, kuru iemesls ir miegainība vai arī neuzmanība. "2011. gada diennakts tumšajās stundās ir reģistrēti 645 ceļu satiksmes negadījumi, kuros bojā gājuši 20 cilvēki, bet ievainoti – 276. Šo negadījumu iemesls varētu būt pārlietu liels nogurums vai arī neuzmanība. Nesen presē snie-

dzām informāciju par 1. februāra avāriju Talsu novadā. Astoņos no rīta pie stūres aizmigušais autovadītājs iebrauca pretējā braukšanas joslā un sadūrās ar mikroautobusu. Avārijas izraisītājam mediķi konstatēja abu kāju traumas," informē Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes priekšnieks **Edmunds Zivtiņš**.

Sabiedrība vēl aizvien neapzinās sekas, kuras var izraisīt miegainība un sekundes miegs pie auto stūres. Tādēļ CSDD uzsver, ka nepieciešama skaidrojoša kampaņa, kurā tiktu sniegta informācija par sekām, kādas var izraisīt pārguris autovadītājs. Līdzīgas kampaņas par nogurumu un miegainību norit vairākās Eiropas valstīs un to galvenais vēstījums ir "15 minūšu miegs". Speciālisti ir pierādījuši, ka nepieciešams ceturksni stundas ilgs miegs, pēc kura nogurušie autovadītāji var turpināt ceļu.

VĀRKAVAS NOVADS

Veikta Vārkavas muižas pils izpēte

Vārkavas novada dome bija izsludinājusi iepirkumu «Kultūrvēsturiskās izpētes veikšana vietējās nozīmes kultūras piemineklim «Vārkavas muižas pils»». Par iepirkuma uzvarētāju kļuva arhitekts Ilmārs Dirveiks, kurš arī veica pils kultūrvēsturisko izpēti – arhitektoniski māksliniecisko inventarizāciju, informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska.

Savā pētījumā arhitekts atzīst, ka Vārkavas muižas pils kultūrvēsturiskā nozīme saistāma ar arhitektūras kvalitāti. Ēkas būvformas ir vienkāršas, bet to prasmīgs salikums un proporcijas piešķir ēkai majestātiskumu. No dažādiem avotiem izriet, ka pašreizējā ēka celta ap 1865. gadu.

Ēkas apjoms un fasādes saglabājušies līdz mūsdienām ar nelielām izmaiņām, kas galvenokārt saistāmas ar dienviņu gala ieejas balkonu un austrumu puses lieveņa transformācijām. Latvijas muižu arhitektūras vidū par samērā unikālu jāuzskata fakts, ka ēkas durvju un logu aplodas izgatavotas no ozolkoka.

Vārkavas muižas pils vēsture cieši saistāma ar reģionā pazīstamo Aļeikņikovu dzimtu, kuras īpašumā ēka bija no 1912. gada līdz pat zemes reformai 1920. gadā. Šajā laikā notikušas vairākas lokālas izmaiņas. Citi pārveidojumi veikti 20. gadsimta beigās, kad ēku izmantoja skola. Pašreizējais interjeru izskats izveidots 2002. – 2004. gadā remonta darbu laikā.

No ēkas pastāvēšanas sākotnējā perioda (1865. gads – 19. gadsimta beigas) saglabāties ēkas apjoms ar portiku un zeltiņiem, plānojuma pamatstruktūra ar centrālajiem gaitenītiem, fasāžu apmetums ar liecībām par krāsotumu, iekšsienu apmetums ar iespējamām liecībām par interjera apdari, logu, durvju koka

konstrukcijas ar aprīkojuma elementiem, stāvu pārsegumi, jumta konstrukcijas, galvenās koka kāpnes. No 1912. – 1920. gada saglabāties jumta skārda segums, atsevišķas logu konstrukcijas, dažas mēbeles. No 20. gadsimta 20. – 30. gadiem – jumta skārda segums, dažas loga konstrukcijas un aprīkojuma elementi, no 20. gadsimta otrās puses – vairāki logi, dēļu grīdas, galveno kāpņu apakšējie betona laidi, portika betona grīda un pakāpieni. 21. gadsimts pils vēsturē atstās pēdas ar telpu pašreizējo apdari, atsevišķām durvju konstrukcijām.

Pašlaik ēkā ir veikti neatliekamie remontu un pārveidojumi, lai tā funkcionētu paredzētajām vajadzībām, bet ēkas vēsturiskais tēls ir redzams ārpusē. Interjers tas paslēpts zem aplikatīvas, salīdzinoši ērtas, ātri un viegli realizējamas apdares.

Īpašas uzmanības vērts ir tas, atzinis arhitekts, ka Vārkavas muižas pils durvju un logu aplodas izgatavotas no ozolkoka, kas arī 19. gadsimta vidū bija pietiekoši dārgs materiāls. Tik plaša un konsekventa ozolkoka izmantošana nav ikdienišķa. Blakus kultūrvēsturiskai nozīmei mūsdienās šis fakts iegūst papildus nozīmi kā interesanta informācija, kas noder, popularizējot vietas apazīstamību tūrisma apriņķī.

Lai gan 21. gadsimta sākumā pili veikti plaši remontdarbi, pateicoties saudzīgai pieejai un aplikatīvai apdares metodei, visticamāk, saglabāties oriģinālais sienu apmetums.

Pētījuma autors arī uzsvēris, kas būtu jāievēro turpmākajos pils atjaunošanas darbos. Kā viena no nozīmīgākajām telpām ir pils ieejas vestibils, kas apmeklētājiem rada pirmo ēkas sajūtu. Svarīgi atcerēties, ka vestibila vai kādas citas telpas atjaunošanas programmai jābūt daļai no kopējās iekštelpu koncepcijas. Citādi ir ar



● Vārkavas muižas pils, rūpīgi saglabāta un apsaimniekota, kalpo arī mūsdienās.

apkārtnes labiekārtojumu, kas ir paliekošs ieguldījums. Tomēr arī šeit iespējami uzlabojumi, izvēloties ieseguma materiālus, atbilstošus gaismas ķermeņus un organizējot kopējo plānojumu gan parādes pagalmā, gan parka daļā.

Arhitekts Ilmārs Dirveiks ieteic sadarboties tikai ar pieredzējušiem profesionāļiem, jo vēsturisko ēku atjaunošanas projektēšana ir praktisko darbu veikšana ir specifiska.

Kopā ar blakus esošo muižas saimniecības ēku un ainaviskajām kvalitātēm (upes ielejas reljefu un piebraucamo ceļu skatu punktiem) Vārkavas muižas pils veido vērtīgu kultūrvēsturisku ainavu, ko tuvumā esošās jaunbūves nav neatgriezeniski sabojājušas. Tomēr arhitekts ieteic jebkādos turpmākus būvniecības pasākumus, sākot ar labiekārtojuma elementiem, veikt maksimāli uzmanīgi, respektējot esošās vēsturiskās kvalitātes un

veicot rūpīgu iepriekšēju situācijas analīzi.

Vārkavas muižas pili daudzu gadu garumā atradās Vārkavas vidusskola, pēc tam kopmitnes. Ēkā tika veikts remonts, un pēc tam uz to pārcēlās Vārkavas novada administratīvais centrs. Pili iekārtoti kabineti domes vadībai un institūcijām, plaša zāle, arī bibliotēka un medpunkts. Dažas telpas vēl netiek apsaimniekotas, jo tajās jāveic remonts. Atjaunot un uzturēt ēku, kas ir aizsargājamo arhitektūras pieminekļu statusā, ir sarežģītāk un dārgāk nekā uzbūvēt kaut ko no jauna, teic Vārkavas novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns. Viņš stāsta, ka pils atjaunošanas darbi tiek veikti pamazām, atbilstoši pašvaldības finansālajām iespējām. Arī šogad paredzēts veikt darbus ēkas ārējo krāsotāņu un logu renovācijā, kam domes pamatbudžetā paredzēti 9000 latu, kas gan vēl jāapstiprina

domes sēdē. Par šādu summu varēs veikt tikai kādu daļu no darbiem. Pils ēkā nevar salikt plastmasas logus, jo jāzaglabā vēsturiskais izskats. Kāda daļa no logiem kalpo kopš pils uzcelšanas, citi – no tās pastāvēšanas vidusdaļas, pārējie – no pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem. Logi jārekonstruē vai arī jāpasūta jauni tieši tāda izskatā, kādi bijuši. Pie tam viss iecerētais jāaskaņo ar Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekciju. Tomēr ieguldītais darbs un līdzekļi attaisnojas, jo Vārkavas novads var lepoties ar savdabīgu, vēsturisku celtni, kas nav piedzīvojuši sabrukumu un iznīcību, bet tiek kopta un izmantota. Arhitekta veikums pils izpētē un sniegtie padomi ir vērtīgi, lai ēkas uzturēšanā tā nezaudētu savu nozīmi kā arhitektūras pieminekli.

L.Rancāne

Cik valodu, tik mīlestības vārdu

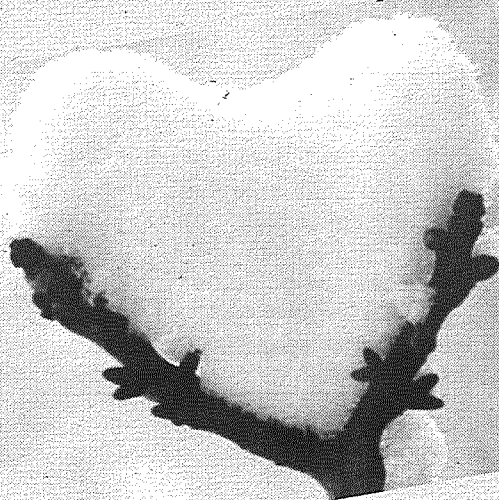
Angļu - I love you
 Albāņu - Te dua, Une Te Dua
 Armēņu - Yes kez sirumen
 Baltkrievu - Ya tabe kahayu
 Bulgāru - Obicham te
 Ķīniešu - Wo Ai Ni
 Korsikāņu - Ti tengu caru (vyru)
 Kreolu - Mi aime jou
 Horvātu - Volim te
 Čehu - Miluji te
 Dāņu - Jeg Elsker Dig
 Eskimosu - Nagligivaget
 Esperanto - Mi amas vin
 Igaunu - Ma armastan sind
 Etiopiešu - Afgreki'
 Filipiniešu - Mahal kita
 Somu - Mina rakastan sinusa
 Franču - Je t'aime, Je t'adore
 Gruzīnu - Mikvarhar
 Vācu - Ich liebe dich
 Grieķu - S'Agapo
 Havajiešu - Aloha wau ia oi
 Hindi - Hum Tumhe Pyar Karte hae
 Ungāru - Szeretlek
 Idiš - Ikh hob dikh
 Indonēziešu - Saya cinta padamu
 Īru - Thaim In Grabh Leat
 Islandiešu - Eg elska tig
 Itāļu - Ti amo
 Japāņu - Aishiteru / Ai Shite Imasu
 Kanādiešu - Naanu ninna preetisuttene Ka-pampangan - Kaluguran daka
 Korejiešu - Sarang Heyo
 Latīņu - Te amo
 Latviešu - Es tevi milu
 Lietuviešu - Aš Tave myliu
 Maltiešu - ien Inhobbok
 Marokāņu - Ana moajaba bik
 Navaho - Ayor anosh'ni
 Norvēģu - Jeg Elsker Deg
 Persiešu - Doo-set daaram
 Poļu - Kocham Ciebie
 Portugāļu - Eu te amo
 Rumāņu - Te ubesk
 Krievu - Я тебя люблю!
 Serbu - Volim te
 Slovāku - Lu' bim ta
 Slovēņu - Ljubim te
 Spāņu - Te quiero / Te amo
 Zviedru - Jag alskar dig
 Taivāņu - Wa ga ei li
 Turku - Seni Seviyorum
 Ukrainu - Ya tebe kahayu
 Velsiešu - Rwy'n dy garu

Mīlas vārdi sirsniņdienā

Kīma Broka

 Ziema kā ziema
 tik pēdiņas sniegā
 no manas sirds
 pie Tavejās ved
 nosarmo koki
 un vēji kāpj kalnā
 dzirkstoši lūpās
 ieskanas smaids
 atpakaļ nākotnē
 raudzīties varam
 ja vien šodienā
 sapņojam mēs!

 Nāc nostājies pie manis blakus
 pavisam klusi šajā pusē
 lai sajūt tikai sirds un prāts
 ka esi tepat blakus man!
 nāc nostājies un parunā
 lai sapņi baltie apkārt kļūst
 tā vijoties un reizē skanot
 kā skan ik stīga pasaulē



 Šoziem gribas sapņu putniem
 lidot līdzī tūlumos
 tur, kur saule skūpstā zemi
 nevis sals pa ielām iet

Šoziem leduspuķes rūtīs
 tā ka trakas atkal zied
 tikai sirds pēc pļavas ziediem
 ilgojas un kaut ko cer

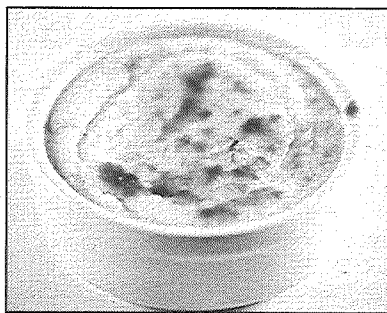
Šoziem lūpas klusi saka
 izkūsis viss ledus sniegš
 tad, kad tavā pusē izplauks
 skaistais mīlestības zieds

KĀRUMI VALENTĪNDIENĀ

Citronu — siera kūka

3 citroni, 3 ēdamkarotes medus, 6 olas, "Philadelphia" siers.

No citroniem izspiež sulu. Uz smalkās rīves sarīvē mizu no viena citrona. Svarīgi, lai pierīvējas tikai citrona mizas dzeltenums. Citronu sulā iemaisa citrona mizu un medu. Sešām olām atdala dzeltenumus no baltumiem. Olu baltumus saputo. Olu dzeltenumus kārtīgi iejauc citronu sulas un medus maisījumā, tad pievieno "Philadelphia" sieru un iecilā olu baltumu. Masu liek keramikajos traukos (ne līdz pašam malām, jo masa uzpūtīsies), virsū uzber citrona miziņas.

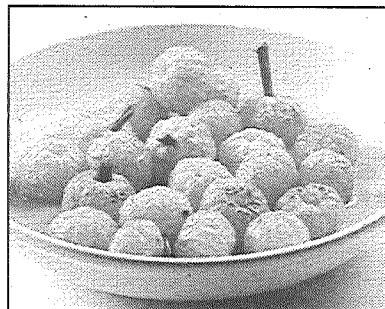


Cep krāsni 170 grādu temperatūrā apmēram 30 minūtes. Pirmās 10 minūtes cepeškrāsni nevirināt. Šo saldēdienu var pasniegt gan karstu, gan aukstu.

Mandarīnu saldēdiens

Mandarīni, kanēļa standziņas, "Amaretto" likieris, šķīstošā kafija, saldaiss krējums.

Uz karstas pannas liek nomizotus mandarīnus ar kanēļa standziņām, uzber mazliet šķīstošās kafijas un cukuru. Klāt lej "Amaretto". Kad "Amaretto", kafija, cukurs un mandarīnu sula ir sajaucies, lej klāt saldo krējumu. Kad krējums uzmetis burbuli, ņem pannu nost no plīts.



Tikpat uzticīgi, azartiski, izvēlīgi un sirsniņi

Lai ko domā un saka cilvēki, arī dzīvnieku pasaulē notiek lietas, par kurām var teikt gluži cilvēciskiem vārdiem, piemēram, mīlestība, uzticība un tā tālāk.

Attiecības dzīvnieku un putnu vidū ir dažādas — no stabilām, kas mēdz ilgt pat visa mūža garumā, līdz īslaicīgām. Nu gluži kā cilvēkiem...

Legenda par uzticību

Gulbju uzticība jau ir kļuvusi par leģendu. Šie cēlie putni veido pāri reizi par visām reizēm. Taču jaunākie pētījumi atklājuši, ka šo putnu ģimenēs ne viss mēdz būt ideāli.

Gulbju vīrs un sieva nešķiras pat ilgstošo pārlidojumu laikā un ziemošanas vietās, kas ir apbrīnojami, jo gulbjiem ir samērā kašķīgs raksturs. Paugurknābja gulbji ir īpaši neiecietīgi pret citiem ūdensputniem, lielākie konflikti rodas riesta laikā. Tad no pāra ieņemtas vietas tiks padzīts jebkurš ienācējs.

Vilku mīlas rotaļas

Kad nu vilku kungs un dāma viens otru ieraudzījuši un izvēlējies, sākas pagalam aizkusti-

nošas mīlas rotaļas. Viņi maigi košļā viens otra lūpas, laiza vaigus, kaklu, ausis. Mātīte trinas gar savu mīloto, liek tam uz muguras galvu un ķepas. Ja nu kādi apstākļi mīlošos vilkus ir šķīruši, pelēči ļoti skumst un var dienām ilgi gulēt vienā vietā, žēlabaini vaimanājot.

Aļņiem mēdz būt sānsoli

Gluži kā cilvēkiem attiecības veidojas arī aļņiem. Daži aļņu tēviņi pietur sev klāt uzticīgo mātīti, bet tas netraucē viņiem arī regulāri tikties ar mīļāko no malas. Tomēr novēroti arī aizkustinoši uzticības gadījumi. Zināms kāds gadījums, kad alnis ilgstoši mēģinājis glābt dziļā bedrē iekritušo dzīves draudzeni un vēl ilgi pēc viņas nāves ik pa brīdīm apmeklējis viņas bojāejas vietu.

Nomirst no skumjām

Papagaiļi tiek uzskatīti par visgudrākajiem putniem. Tie ātri iemācās izrunāt dažādas frāzes, izpildīt trikus. Papagaiļu pāri parasti paliek kopā uz mūžu. Ja kāds no partneriem aiziet bojā, otrs putns var nomirt no skumjām. Pārošanās periodā papagaiļi viens otru tīra, baro un velta ļoti

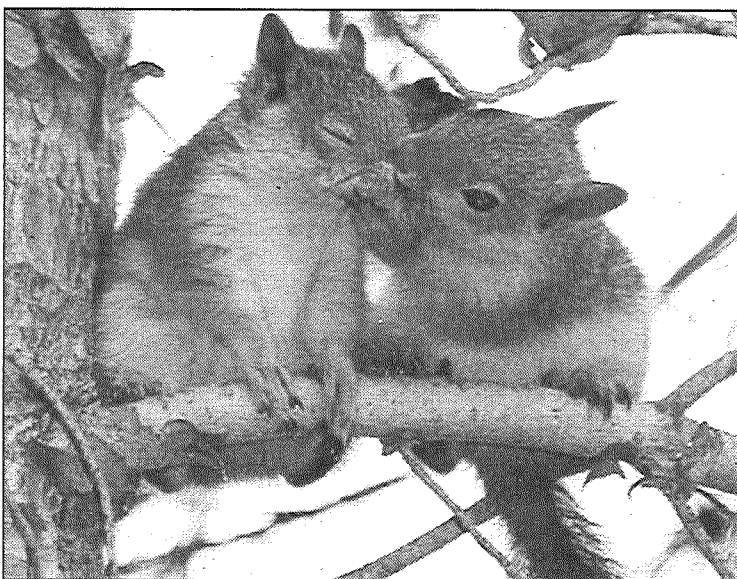
daudz uzmanības partnerim. Var novērot arī ļoti skaistas papagaiļu tēviņu dejas.

Kopdzīve miljonu klātbūtnē

Pingvīni ir monogāmi putni, kas ligzdo kolosāla apmēra kolonijās — līdz vienam miljonam putnu un vairāk. Biezais zemādas tauku slānis ne tikai pasargā pingvīnus no aukstuma, bet kalpo arī par barības rezervi, kas palīdz tiem ilgstoši izturēt bez ēšanas pārošanās laikā. Mātītes izdēj olu un dodas uz jūru barības meklējumos. Tēviņi (ne ēduši, ne dzēruši) olu perē divus mēnešus. Un tad jau arī mātītes atgriežas mājās...

Bruņurupuči — un sprigani?

Bruņurupuču lēnīgumu laikam cilvēki izdomājuši, jo tad, kad iestājas mīlas laiks, šis radības kļūst varen spriganas. Viņi dusāzijas bruņurupuču tēviņi joņo kā traki, uzmacīgi sekojot mātītēm, kuras meklē glābiņu krūmos vai biežā zālē. Vēl tēviņi klauzina savas bruņas pret izredzēto bruņām, kož viņām kājās. Ja uz mātītes vēlibu pretendē



vairāki kungi, viņi ķeras viens otram pie galvas, kājām un var nopietni savainot cits citu.

Amerikas purva bruņurupuči rikojas savādāk. Gājiens ir visai oriģināls — no mutes un deguna tēviņiem izšaujas ūdens strūkļa, kas trāpa tieši mātītei gīmi.

Nerodas vajadzīgā apetīte

Arī dzīvnieku pasaulē mēdz būt, ka pārim neizskaidrojamu iemeslu dēļ, kā saka, nekas nenotiek.

Īpaši problemātiski tas ir zoodārzos. Atceramies piemēru ar Rīgas zooloģiskajā dārzā kādreiz dzīvojušo ziloni Radžu. Ar pirmo sievu viņš dzīvoja, dzīvoja kopā, bet seksuālā interese tā arī neradās. Kad Radžam piešķīra citu ziloni Rupu, pēc 24 mēnešiem pasaulē nāca zilonēns Zuze. Ņemot vērā, ka ziloniem grūsnības periods ilgst 22 mēnešus, Rupa Radžu bija savaldzinājusi ļoti drīz pēc iepazīšanās.

Izmantoti interneta materiāli

Ziema gleznās

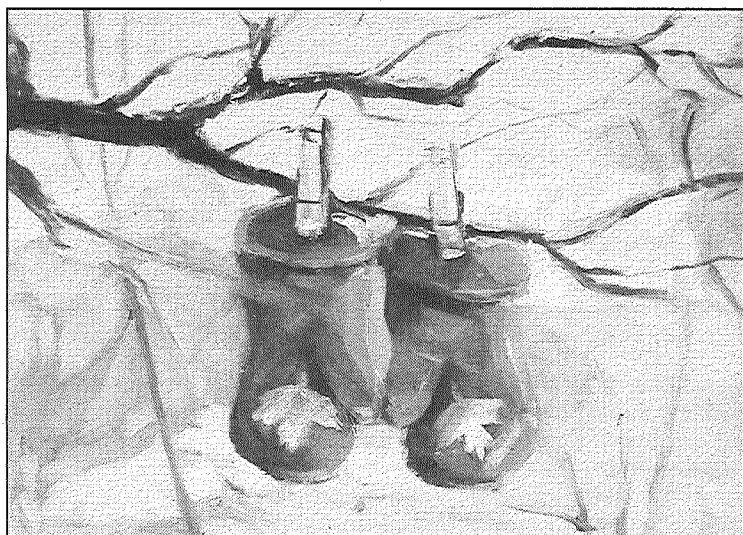
Preiļu galvenajā bibliotēkā bērnu literatūras nodaļā skatāma Daugavpils mākslas vidusskolas «Sauls skola» pedagogu un audzēkņu radošo darbu izstāde «Tik sniegots un balts...». Darbi tapuši eļļas un guašas tehnikā, to autori ir 2. - 4. kursa audzēkņi un pedagogi.

«Sniegs spēj raisīt ziemas un svētku tuvošanās sajūtu, taču šogad ziema pašā sākumā vēl nebija pārāk dāsna, tādēļ ar mākslas palīdzību mēģinājām radīt gaišāku, baltāku svētku atnākšanu un noskaņu. Izstāde ir ziemas emociju, zīmju un sajūtu meklējumi un atradumi mākslā», anotācijā par sevi saka darbu autori. Tas arī redzams viņu darbos — balta, gaiša pasaule, kurā savdabīgu krāsu akcentu rada kāds sasalis pilādzogu ķekars, putns uz zara, saullēkts vēlā rita stundā.

Kaut arī dabā valdošais ziemas stindzinošais sals paspējis krietni apnikt, tomēr Saules skolas jaunie mākslinieki mudina palūkoties, cik daudzveidīga ir sniega baltā krāsa, cik maigas koku ēnas, kā debesis saplūst ar zemi sniegotā dienā.

Izstāde «Tik sniegots un balts...» bibliotēkā būs skatāma visu februāri.

● Ieskatā Daugavpils mākslas vidusskolas «Sauls skola» audzēkņu un pedagogu darbu izstādē.



Izstāde par jūtām

18. februārī Latgales mākslas un amatniecības centrā tiks atklāta jaunā Preiļu mākslinieka Aivja Pizela gleznu personālizstāde «Kaislības».

«Kaislības — miera ienaidniece, bet bez tām šajā pasaulē nebūtu ne mākslas, ne zinātņu, un katrs varētu kails dusēt uz savas mēslu kaudzes.» teicis rakstnieks Anatols Franss. Šie vārdi ņemti par devīzi arī izstādei. Kāds ir kaislīgs mednieks vai maksšķerņnieks, kāds ir kaislīgs sportists vai milnieks. Katram ir sava aizraušanās, kas ikdienu piesātina un padara krāšņu. Kad man prātā iešaujas kāda doma, ideja vai rodas sapņu tēls, vai arī pārsteidz kas reāls, tas neliek mieru, līdz netiek uzlikts uz audkļa. Gleznošana ir mana kaislība, kas nemitīgi liek sevi manīt, tā ir kā vētra, kas kokus rauj ārā ar saknēm, — par sevi teic mākslinieks. Aivis atzīst, ka viņam darbos ir svarīgi saglabāt ritma dinamiku, krāsu kontrastus, tiešumu un tīrību. Tuva ir vēso toņu gamma, tomēr vienmēr ir interesanti sevi caurlaut un meklēt citādas noskaņas un tēlus. Tieši žanriskajā ziņā šī izstāde ir visdaudzveidīgākā no visām iepriekšējām, jo pārsvarā Aivis darbojas ainavu glezniecībā, apmeklējot plēnē un iedvesmu gūst no dabas refleksiem. Savukārt šoreiz viņš gribējis mest izaicinājumu



● Ar personālizstādi «Kaislības» mākslinieks Aivis Pizelis savu daiļradi atklāj citā rakursā.

pats sev par paskatīties, kā šanāk cita pasaule. Jaunais mākslinieks uzskata, ka latvieši ir samērā vēsa un atturīga tauta, tāpēc ar saviem darbiem vēlēties to ikdienai kaut nedaudz piešķilt liesmu un uzkurināt atdzisušās ogles. Vairāk enerģijas, drosmes un kaislību, priekš kā degt, tas ir tas, kas mums vajadzīgs, — saka au-

tors, mudinot, — dzīve ir īsa, tāpēc skūpstieties lēni, smeļieties neprātīgi un miliet patiesi!

«Nevairieties no stiprām kaislībām, attīstiet tās. Vēlāk, kad apgūsiet prasmi valdīt pār tām, tās kļūs par jūsu spēku, to cildenums — par jūsu skaistumu. Kaislības — cilvēka garīgā bagātība.» (Anatols Franss)

Ģimnāzisti aizstāvēja pētnieciskos darbus

Preiļu Valsts ģimnāzijā arī tajās dienās, kad termometra stabiņš noslidēja līdz minus 27 — 29 grādu atzīmei un aukstuma dēļ skolu varēja neapmeklēt, valdīja dzīva rosība. Īpaši todien, kad ģimnāzijā notika projektu un zinātniski pētniecisko darbu aizstāvēšana, kam audzēkņi bija ilgi un rūpīgi gatavojušies.

Projekti un zinātniski pētnieciskie darbi tika sagatavoti astoņās grupās, ko vadīja skolotāji. Anita Lazdāne, direktores vietniece metodiskajā darbā, uzteica sociālo zinātņu sekcijas ekonomikas darba grupu Zentas Jurančas vadībā, kura bija viena no lielākajām, un kurā savus darbus veiksmīgi aizstāvēja visi 36 ģimnāzisti. Eksakto zinātņu sekcijas

— bioloģijas, ķīmijas un ģeogrāfijas darba grupas dalībnieki (vadītāja Valentīna Pastare), uzskatīja un atbalstīja otrā kursa audzēkņi Ievu Stafecku, kura uz darba aizstāvēšanu ieradās no Viļāniem pēc uzstāšanās muzikālos priekšnesumos Valsts prezidenta vizītes laikā. Par labi organizētu darbu vietniece pateicās arī pārējiem grupu vadītājiem — Silvijai Kivko, Vijai Pizelei, Natālijai Pizelei, Ilzei Rožinskai, Jurim Ertam un Inetai Ivanovai. Viņa uzteica arī ģimnāzistus, kuri bija čakli strādājuši un pilnveidojuši savas prasmes projekta un zinātniski pētniecisko darbu veikšanas gaitā, un visiem skolotājiem — konsultantiem, kuri atbalstīja un ieinteresēja viņus šajā procesā. Vairāku ģimnāzistu darbi tika izvirzīti uz reģionālo konferenci Daugavpilī.

Bibliotēkās plašs piedāvājums

Līvānu novada bibliotēkās februārī bagāts pasākumu klāsts, — jau notikuši vai ieplānoti dažādi pasākumi, izstādes saistībā ar mēneša jubiliāriem un svinamdienām.

Rožupes bibliotēkā bija sarīkota Sveču dienai veltīta izstāde «Svece nav tikai gaismā» un radošā nodarbība «Svečturītis dekupāžas tehnikā». Turku bibliotēkā varēja uzzināt ko jaunu par sveču liešanu sendienās, par šīs dienas tradīcijām, par laika un ražas pareģošanu, vadoties no Sveču dienas. Vairākās bibliotēkās notika izstādes, kas bija veltītas mūžībā aizgājušai mūziķa Mārtiņa Freimaņa piemiņai, Rudzātu bibliotēkā — «Nāc, ieklausies, kā laiks ir apstājies...», Jaunsilavu — «Sapņu pārdevējs — Mārtiņš Freimanis», Jersikas — «Pie Dieviņa gari galdi...».

Novada bibliotēkās atzīmētas angļu rakstnieku Čārlza Dikensa, latviešu dzejnieču Mirdzas Ķempes un Māras Zālītes, rakstnieces Skaidrites Kaldupes jubilejas. Bibliotēkās notika pasākumi un izstādes arī droša interneta dienas atzīmēšanai: Rožupes bibliotēkā — «Draudzīgs internets? Mīti un realitāte», Sutru — «Tīmekļa dziļi noslēpumi». Lasītāji

un bibliotēku apmeklētāji aicināti arī atcerēties par Valentīndienu, derīgus padomus par apsveikumiem, tradīcijām un šai dienai piemērotu gardumu gatavošanu smejoties materiālu izstādēs.

Uzmanība pievērsta Dzimtās valodas nedēļai. Līvānu centrālajā bibliotēkā sagatavota izstāde «Sabiedrība. Valoda. Integrācija», kas atspoguļo sabiedrībā notiekošos aktuālos procesus valodas un integrācijas jautājumos. Bibliotēkas bērnu nodaļā skatāma izstāde «Sava valoda — lielākais nacionālais dārgums», kas veltīta Starptautiskajai dzimtās valodas dienai, ko atzīmē 21. februārī. Jaunsilavu bibliotēkā februāra pēdējā nedēļā paredzēts «Apvīdārdū maratonis», kas veltīts dzimtās valodas dienai.

Līvānu centrālajā bibliotēkā sagatavota izstāde «Mūsu kaimiņi — igauņi un lietuvieši», Jaunsilavu bibliotēkā — «Kaimiņu būšana». Tās veltītas Lietuvas un Igaunijas Neatkarības dienām.

«Balsoju par veselīgu dzīves veidu!», «Galdā zupa», «Ar makšķeri» — šīs izstādes Līvānu centrālajā bibliotēkā paredzētas ikvienam, kurš interesējas par veselīgu dzīves veidu un nostiprina organismu gan ar pareizu uzturu, gan patīkamiem vaļaspriekiem.

Noslēdzies fotokonkurss «Līvāni ziemas rotā»

Noslēdzies fotokonkurss «Līvāni ziemas rotā», ko organizēja biedrība «IMKA Līvāni» sadarbībā ar Līvānu bērnu un jauniešu centru. Biedrības brīvprātīgā darbiniece Sanita Pinupe informēja, ka fotokonkursā piedalījās septiņi autori, dažāda vecuma pārstāvji: Albīna Malahovska, Jānis Dzenis, Svetlana Stepanova, Līga Gadzāne, Linda Skrupska, Viktorija Čipāne un Sanita Pinupe. Pavisam tika iesniegtas 19 fotogrāfijas.

Konkursa fotogrāfijas bija skatāmas izstādē, bet noslēgumā visi autori saņēma pateicības un nelielas balvas.

VIEDOKLIS

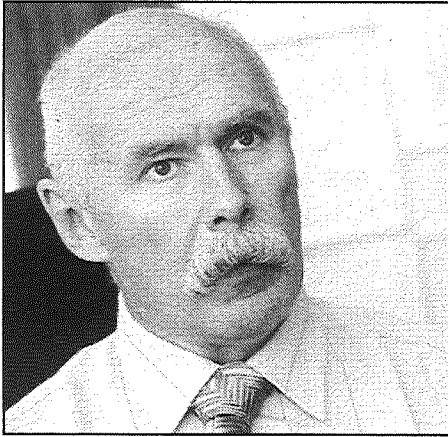
Jāstrādā līdz septiņdesmit gadu vecumam

Satraucoša ir lielā vienprātība, ar kādu tiek sūtītas protestu vēstules pret pensionēšanās vecuma paaugstināšanu. Jauni cilvēki vēlas novēcot tāpat kā XIX gadsimtā — ātri un bezcerīgi. Izpratne par cilvēka vecumu un darbaspējām mums nāk līdz no iepriekšējiem gadsimtiem.

Trīs vecas *Skroderdienās* Pindaciša, Tomuļmāte un Bēbene patiesībā bija burvīgas otrās jaunības meitenes — Pindaciša ap četrdesmit gadu vecu, bet abas pārējās — ne vecākas par piecdesmit. Iedomājieties Tomuļmātes, Pindacišas un Bēbenes lomā Solvītu Āboltiņu, Ilzi Viņķeli un Žanetu Jaunzemi-Grendi. Tātad 40-50 gadu — kas vēl XVIII gadsimtā bija sirms vecums, šodien ir dzīves vidusceļš, bet ne reti — labākie gadi.

Visā pasaulē pieaug ne tikai vidējais dzīves ilgums, bet arī dzīves kvalitāte vecumdienās. Atšķirībā no citām Eiropas valstīm Latvijā šis pieaugums ir ievērojami ātrāks, jo padomju gados mēs bijām no Eiropas atpalikuši. Tā ik pa četriem gadiem vidējais Latvijas dzīves ilgums pagarinās par vienu gadu, proti, mūsu vidējais dzīves ilgums jau ir piecus gadus garāks nekā 1992. gadā. Šos rādītājus mēs vēl uzlabosim un 2032. gadā dzīvosim vidēji 6-7 gadus ilgāku mūžu nekā šodien, turklāt dzīvosim rosīgāk.

Tiem, kuri šodien sadzīvojuši 50 vai 60



● Latvijas Ārstu biedrības prezidents Apinis.

gadus, visai droši var apgalvot — nāksies nodzīvot līdz 90 vai 100 gadiem. Tātad ar lielu daļu mēs tiksīmes 2050. gadā. Un tā kā nav ne mazākās cerības, ka valsts, bērni, mazbērni varēs uzturēt pensionāru no 62 līdz 100 gadiem, tad jāsamierinās, ka nāksies vēl ilgi strādāt. Es ļoti labprāt strādātu līdz 75 gadiem, ja zinātu, ka atlikušos gadus saņemšu pensiju.

Nepaliekot pensijas vecumu, pensiju sistēma vienkārši sairs un vecāka gadagājuma latvieši saņems izdzīvošanas pabalstus. Galvenais arguments pensijas vecuma iesaldētājiem ir — ja vīrieša pensijas

vecums tiks pacelts līdz 70 gadiem, viņam pensijā nekad neiznāks pādzīvot, jo vidējais vīrieša mūža ilgums ir 68,5 gadi. Pareizi — vidējais, jo šo vidējo rada bērnu mirstība, bet galvenokārt tie, kas jauni ielec ūdeni un pārlauž spraudu, trīsdesmitgadnieku vecumā noslikst bļitkojot tur, kur vēl nav ledus, četrdesmitgadnieku vecumā vienkārši nositas ar mašīnu vai pakaras, bet piecdesmitgadnieku vecumā nomirst ar infarktu no pārsmeķētām artērijām. Otrā puse pārdzīvo šos 68,5 gadus un var nodzīvot līdz simt gadiem.

Visiem tiem, kuri dzīvo cerībā, ka nomirs ātrāk un savus 100 gadus nesasnies, varu atkārtot — sadzīvosiet gan un apņiksiet ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem mazmazbērniem. Tiesa, lielai daļai būs pamainītas detaļas. Turklāt nāksies samierināties ar hroniska slimnieka statusu, jo liela daļa no detaļām, īpaši asinsvadi, aizkuņģa dziedzeris, aknas, nieres un diemžēl arī smadzenes, vienkārši nolietosies un strādās nepilnvērtīgi. Veselības aprūpe uz zemeslodes ir iekārtota tā, ka cilvēks visvairāk līdzekļu no veselības aprūpes budžeta tērē sava mūža pēdējos divos gados. Tas nozīmē, ka maksājam visu mūžu, bet atpakaļ iemaksāto kā zāles un terapiju saņemam pēdējos dzīves gados. Tieši tāpat ir ar pensiju — iemaksājam sociālo nodokli visu mūžu, bet atpakaļ saņemsim tikai dzīves beigās. Atgriezīsimies

pie mūsu vecumdienām 2050. gadā. Negribētos šajā laikā gulēt gultā un tikt barotam ar zondi, un gaidīt pamperu maiņu. Sabiedrības veselības zinātne ir pierādījusi — tie, kuri kustas, nenonāk tajā grupā, kur vajadzīgs simtprocentīgs cita cilvēka atbalsts. Cilvēka ķermenis ir veidots, lai kustētos. Regulāra fiziskā aktivitāte ievērojami samazina pāragras nāves risku. Tātad pats galvenais, lai mēs 2050. gadā satiktos un varētu apspriest politiskos jaunumus, jaunības aizrautības un vēdera izējas aktualitātes, ir — fiziskās aktivitātes un sports. Sports vismaz piecas reizes nedēļā, vismaz pusstundu katru reizi, vismaz līdz sviedriem. Optimāli būtu katru dienu veikt 10 000 soļu. Tas ir vismaz astoņi līdz desmit kilometru soļiem, skrīšus vai slēpojot. Otrs noteikums, lai 2050. gadā mēs satiktos aktīvi un rosīgām smadzenēm, ir nesmeķēt un nedzert vairāk par vienu glāzi vīna vai kausu alus dienā. Trešais noteikums būtu gudri ēst. Nelietot sāli un transtaukskābes, ierobežot cukuru. Cik vien iespējams daudz ēst saknes un dārzeņus, šķiedrvielas. Ceturtais ir mīlēt sevi. Neviens neko (t. sk. veselību) kļāt nepieņems. Tikai pats var rūpēties par sevi un dzīvot garu, pilnvērtīgu mūžu aktīvi un gudri. Un gudra dzīvošana nozīmē arī darbu vismaz līdz 70 gadu vecumam.

P. Apinis,

Latvijas Ārstu biedrības prezidents

Zelta padomi sāls lietošanai

Kur lieto? Pirmo vietu no visām garšvielām ieņem vārāmā sāls. To lieto visur, arī saldajos ēdienos. Liela nozīme sāļi ir kā sevišķi labam konservēšanas līdzeklim.

Cik veselīgi? Cilvēka organismam sāļi vajag. Tagad gan vīrsroku ņem uzskats, ka to vajag lietot prātīgi.

Dienas norma. Vēl pirms 100 gadiem uzskatīja, ka dienā vajag uzņemt 10 — 15 gramus. Daļu no šī daudzuma organisms iegūst pats no dzīvnieku valsts barības līdzekļiem. Mūsdienās lietojam dažādus izstrādājumus, kuros jau ir klāt daudz sāls. Bet — jo tā mazāk, jo labāk.

Sākt ar sāļu vai saldu? Ēdienreizi vienmēr sāk ar sāļiem ēdieniem un beidz ar desertu vai augļiem. Mērenā vairumā ēdieniem pielikta sāls padara tos vieglāk sagremojamus un kairina

arī mūsu ēstgribu.

Kad pievienot sāli? Sāli zupai pieber, kad tā jau gatava, jo, sāls klātbūtnē vāroties, zupa zaudē daļu no savas vērtības.

Gaļas zupai sāli liek pusstundu pirms vārīšanās beigām.

Gaļu apkaisa ar sāli tieši pirms gatavošanas sākuma, jo, apkaisot agrāk, sāls izvelk gaļas sulu un tā top sausāka un sīkstāka.

Zivju zupai sāli pievieno vārīšanās sākumā.

Dārzeņu zupai — beigās. Ja grib kartupeļus mikstākus un irdenākus, tad vārīšanās laikā, jo kartupeļi uzsūc sāli.

Vārot kartupeļus, sāli pieber sākumā.

Vārot zirņus un pupas — beigās, jo citādi tie būs cieti.

Gaļu, zivis, dārzeņus sāla pirms cepšanas, bet ceptus kartupeļus beigās, kad tie jau gatavi.

Ko darīt, ja jūtaties slikti?

Veselības ministrija turpina kampaņu «Jūties švaki? Ne vienmēr ir tik traki!» par medicīniskās palīdzības iespēju daudzveidību. Tā ir prasme izvēlēties, lai saņemtu iespējami efektīvāko medicīnisko palīdzību, un vienlaikus dot personisko ieguldījumu, lai taupītu kopējai veselības aprūpei paredzētos valsts līdzekļus.

Pēc statistikas datiem, trešdaļa neatliekamās palīdzības izsaukumu, uz kuriem izbrauc mediķu brigādes, ir konsultatīvs raksturs, turklāt vislielākais izsaukumu skaits tiek saņemts tieši pilsētās, kurās ir pieejamas plašākas palīdzības saņemšanas iespējas.

Tāpēc svarīgi zināt, ka nelielu traumu, pēkšņu saslimšanu gadījumos un hronisku slimību saasinājuma gadījumos iedzīvotāji var vērsties:

- pie ģimenes ārstiem un feldšeriem,
 - ārpus ģimenes ārsta darba laika — zvanīt uz Ģimenes ārstu konsultatīvo tālruni 66016001.
- Šis tālrunis strādā darba dienās no pulksten 18.00 līdz 8.00, bet brīvdienās un svētku dienās — visu

diennakti. Pa to ģimenes ārsti un ārstu palīgi sniedz medicīniskas konsultācijas iedzīvotājiem, kuriem nepieciešams medicīniskais padoms vienkāršu saslimšanu gadījumos.

- vērsties pie **dežūrārstiem**,
 - doties uz **steidzamās medicīniskās palīdzības punktiem**,
 - vērsties **slimnīcu uzņemšanas nodaļās**.
- Zvans 113 ātrajai palīdzībai ir jāizmanto tad, ja veselībai un dzīvībai draud briesmas.

Iedzīvotāji var zvanīt uz Nacionālā Veselības dienesta **bezmaksas informatīvo tālruni 80001234** (atbild darba dienās no pulksten 8.30 līdz 17.00) un uzzināt:

- kādus ārstnieciskos pakalpojumus apmaksā valsts,
- kārtību, kādā var saņemt valsts apmaksātos ārstnieciskos pakalpojumus,
- informāciju par pacienta iemaksām un no pacientu iemaksām atbrīvotajām kategorijām;
- gūt atbildes uz citiem interesējošiem jautājumiem par veselības aprūpi.

Veselības ministrijas informācija

B12 vitamīns un omega-3 taukskābes jaundzimušo veselībai

Jau sen zināms, ka zivju eļļas sastāvā esošās omega-3 taukskābes labvēlīgi ietekmē augļa attīstību. Zivju eļļas regulāra lietošana grūtniecības laikā sekmē pareizu acu un smadzeņu veidošanos, kā arī normalizē mazuļa dzimšanas svaru. Nesen holandiešu pētnieki pierādījuši, ka arī vitamīns B12 ir ļoti svarīgs augļa augšanai un attīstībai, ir īpaši saistībā ar nervu sistēmas veidošanos.

Holandiešu zinātnieki nākuši klajā ar secinājumu, ka sievietēm ar augstu B12 vitamīna līmeni grūtniecības laikā piedzimst bērni ar veselīgāku nervu sistēmu, salīdzinot ar sievietēm ar zemu minētā vitamīna līmeni. Šis atklājums tika izdarīts, pamatojoties uz Holandes Sabiedrības veselības dienesta pētījuma rezultātiem. Pētījuma gaitā zinātnieki mērija B12 vitamīna koncentrāciju asinīs gandrīz 3000 sievietēm trešajā grūtniecības mēnesī. Vēlāk tika noskaidrots, cik bieži un cik ilgi bērni raudāja pēc piedzimšanas. Atklājās, ka mātēm, kurām trešajā grūtniecības mēnesī bija viszemākā B12 vitamīna koncentrācija organismā, jaundzimušie bērni raudāja līdz pat astoņām reizēm vairāk nekā mātēm ar augstu šī vitamīna līmeni.

Zinātnieki izvirzīja pieņēmumu, ka zems B12 vitamīna saturs negatīvi ietekmē mielīta (nervu šūnu apvalka) sintēzi. Tā rezultātā palielinās nīkūgums un rodas miega pasliktināšanās. Bez tam B12 vitamīna trūkums izraisa nepietiekamu melatonīna (miega hormona) izstrādi, kā rezultātā tiek traucēti miega cikli.

B12 vitamīns sastopams tikai dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos, piemēram, liellopu un jēra gaļā, austerēs, zivīs, olās un sierā. Protams, to var uzņemt arī ar vitamīnu kompleksiem.

Ārstniecības augi cukurslimniekiem

Cukurslimībai ir vairāki paveidi, katrs no tiem izpaužas citādāk. Tādēļ tās ārstēšanā nepieciešama individuāla pieeja, un tikai ārsts speciālists, kurš labi pazīst pacientu, izlemj un nosaka ārstēšanas veidu.

Ārstniecības augi, kā arī dažādi augļi un dārzeņi vienīgi papildina pamatārstēšanu. Sniedzam dažus mediķu ieteikumus par zāļu tējām un augu, kas pazemina cukura koncentrāciju asinīs, lietošanu.

✓ **Melleņu lapas** (ieteicams vākt maijā un jūnijā) izžāvē. Ēdamkaroti lapu aplej ar glāzi verdoša ūdens. Dzer pa pusglāzei 3 — 4 reizes dienā.

✓ **Svaigu meža zemeņu sulu** dzer pa 4 — 5 ēdamkarotiem dienā. Var lietot arī **kaltētas ogas un lapas**: ņem apmēram ēdamkaroti, aplej ar glāzi karsta

ūdens, nostādina, izkāš, dzer pa 3 — 4 glāzēm dienā.

✓ **100 g auzu graudu** aplej ar trim glāzēm karsta ūdens. Dzer pa pusglāzei 3 — 4 reizes dienā pirms ēšanas.

✓ **10 g lauru lapu** aplej ar trim glāzēm verdoša ūdens un 2 — 3 stundas ļauj ievilkties. Dzer pa pusglāzei trīs reizes dienā.

Vairāku augu, kas pazemina cukura koncentrāciju asinīs, iedarbība ir veiksmīgāka, ja tos lieto kopā ar citiem augiem, kuriem pašiem par sevi šādas iedarbības nav.

✓ **Sajauc pa 20 g melleņu un nātru lapas un pieneņu saknes**, uzlej pusotras glāzes verdoša ūdens. Ļauj ievilkties, tad izkāš. Dzer pa pusglāzei trīs reizes dienā pirms ēšanas.

✓ **Ņem pa 20 g melleņu, nātru un melnā plūškoka lapu,**

pārlej 150 ml karsta ūdens. Izlieto vienā dienā vairākos porcijās.

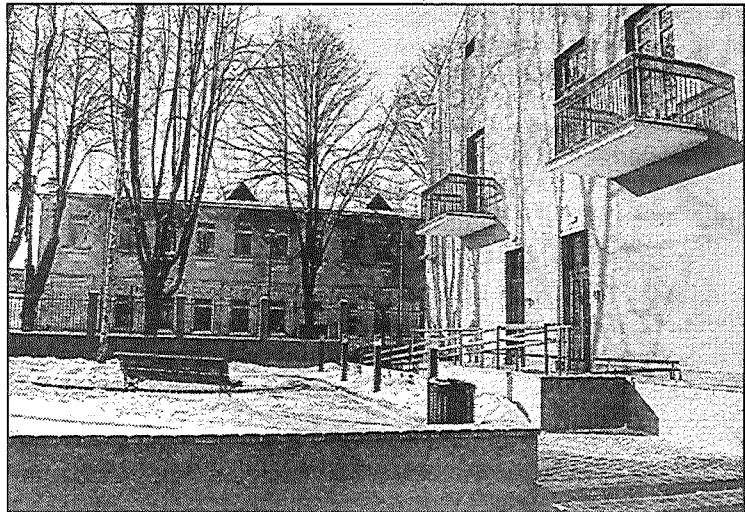
✓ **Sajauc 25 g melleņu lapu ar tādu pašu daudzumu dadžu sakņu**, pārlej 100 ml karsta ūdens, atdzesē. Lieto 3 — 4 reizes dienā pa ēdamkarotei pirms ēšanas.

✓ **Ņem pa 50 g lauku kosu un zemeņu mētru**, pievieno 100 g sūreņu un visu pārlej ar litru karsta ūdens. Dzer pa 3 — 4 glāzēm dienā.

Cukurā daudzumu asinīs pazemina arī **kāpostu lapu un zaļu kartupeļu sula**, tāpat **svaiga aveņu un bumbieru sula, zirņu, lucernas, sēņu salāti**. Sulas var lietot arī atšķaidītas ar ūdeni (1 : 1). Sāk dzert pa ceturtdaļai vai trešdaļai glāzes 30 — 40 minūtes pirms ēšanas. Ja organisms tās panes labi, devu palielina līdz pilnai glāzei.

DAUGAVPILS

Pašvaldības policija atgriezās atjaunotajā ēkā



● Policijas iekšpagalms.

3. februārī svinīgi tika atklāta atjaunotā Daugavpils pašvaldības policijas ēka Muzeja ielā 6. Tā uzbūvēta 1880. gadā krievu klasicisma stilā. Dažādos laikos tajā bijis bērnu dārzs, Polijas konsulāts, 1940. gadā un pēc kara — Valsts drošības komiteja. Pašvaldības policija tajā atrodas kopš 1995. gada.

Ēkas fasāde, divi stāvi un pagrabtelpas ir pilnībā pārvērtušas. Videoprezentācijā bija redzams,

cik stipri laika zobs bija sabojājis vēsturiskā nama sienas un kāpnes. Daudzviet ēka jau apdraudēja cilvēku drošību.

Projekta vadītāja Svetlana Kravina pastāstīja, ka celtniecības firmai «Ditton Būve» bija jāveic sarežģīts un rūpīgs darbs, jo ļoti svarīgi bija saglabāt ēkas vēsturiskos elementus.

Pirmajā stāvā atrodas dežūrpostenis un trīs iepriekšējās aizturēšanas kameras, otrajā — kabineti, pagrabā ir plaša konferenču zāle un virtuve. Iekšējā



● Ēka rotā Daugavpils vēsturisko centru.

pagalmā atrodas garāžas, atrasta vieta arī atpūtas stūrītim. Ēkas iekšpusē un ārpusē ir izvietotas videokameras.

Ēku iesvētīja Rēzeknes un Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Goda viesis ceremonijā bija Polijas vēstnieks Ježijs Mareks

Novakovskis. Domes vadība un daudzie viesi apsveica pašvaldības policistus, kas tagad strādās izremontētās telpās. Apsveikumus un dāvanas saņēma policijas prieksnieks Vladimirs Gudakovskis.

Kopējās remonta izmaksas — 1 931 360 latu. 1 626 356 latu

piešķīra Eiropas Reģionālās attīstības fonds, 57 400 latu — valsts un 229 600 — dome.

Daugavpils pašvaldības policija strādā 63 cilvēki. 2012. gada budžetā policijas uzturēšanai piešķirti 475 600 latu.

«Latgales Laiks»

PĀRGAUJA

Iejuties latgalieša lomā

Par skatītāko izrādi Nacionālajā teātrī 2011. gadā atzīta «Latgola.lv», kurā galveno lomu spēlē Uldis Dumpis.

Ilgus gadus brīvos brīžus aktieris pavada savā mājā pie Raiskuma ezera.

— Ziemā arī sanāk atbraukt uz šo pusi?

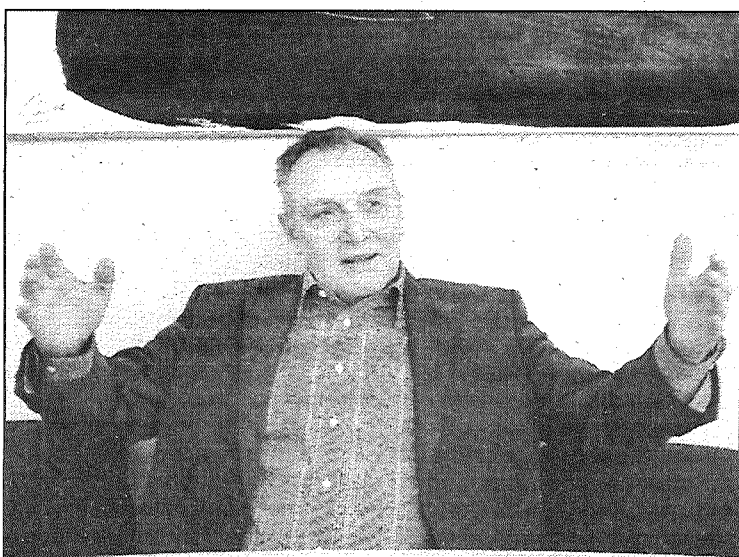
— Sezonas laikā ar brīvām nedēļas nogalēm diezgan švaki. Viss atkarīgs, kā saliek repertuāru. Jāteic, ka ziemā atbraukt sanāk retāk, šobrīd dienas diezgan aizņemtas. Man vasara patīk labāk, tad lielākas iespējas un daudz vairāk ko darīt. Ziemā viss diezgan vienveidīgi — sniega tīrīšana un malkas nešana. No ezera tuvuma maz prieka, jo nesmu zemledus makšķernieks. Es tāds vasaras un svētdienas makšķernieks.

— Joprojām esat pieprasīts aktieris?

— Lai arī skaitos pensionārs, miera jau nav. Ir izrādes, mēģinājumi, visu laiku kaut kas notiek. Nupat atsākusies arī «Ugunsgrēka» filmēšana. Man gan vēl pārāk daudz darba tur nav bijis, tomēr tas arī ikdienā nāk klāt. Nevaru sūdzēties, ka būtu maz darba. Man pilnīgi pietiek un, atklāti sakot, vairāk nemaz negribu.

— Esat arī kādā jaunā iestudējumā?

— Jā, esmu vienā izrādē, ko



● Nacionālā teātra aktieris Uldis Dumpis atzīst, ka dienas rit piepildīti, ir izrādes, mēģinājumi, filmēšana un ziemas laikā braukt uz Raiskuma pusi nemaz tik bieži nesanākot.

iestudē Maskavas režisors Kirils Serebrenņikovs. Ar mūsu teātri viņš jau sadarbojās, iestudējot «Mirusās dvēseles», tagad darbība turpinās. Viņam darbs arī Maskavā, tāpēc viņš ierodas tikai uz noteiktām dienām, tad mēģinājumi notiek garas stundas, rītā un vakarā. Esam spiesti viņam pielāgoties.

— Tie, kuri redzējuši skatītāko izrādi «Latgola.lv», atzīst, ka lieliski esat iejuties latgalieša lomā. Tas nāca viegli?

— Gāja kā jau ar jebkuru lomu, grūti pateikt, viegli vai grūti.

Lielākās grūtības ne tikai man, bet visiem aktieriem, bija ar runāšanu. Joprojām pirms katras izrādes sev vienmēr jāatgādina, ka jārunā latgaliski. Ja ilgāku laiku nav spēlēts, jāpārlasa eksemplārs.

— Tagad vieglāk saprotat latgaliešu valodu?

— Katrā ziņā krietni vairāk zinu viņu vārdus, teicienus. Protams, cits jautājums, vai es varētu kaut ko parunāt ārpus teksta, tā teikt, ikdienas sarunu vadīt latgaliski. Droši vien, ka nesanāktu, bet saprast, ko man saka, droši vien varētu.

— Atmiņā palikusi arī jūsu tēlotāja kolhoza priekšsēdētāja īpatnējā valoda un runas stils izrādē «Ar būdu uz baznīcu».

— Man bija labs čoms, malēnietis no Alūksnes, tad nu mēģināju viņu atdarināt, bet isti jau nesanāca. Mainīju vietām šauros un platos «e», bet tas bija tāds ekspromts. «Latgola» ir pirmā izrāde, kur visu laiku nākas runāt gluži vai svešvalodā. Tiesa, šo to jau tekstā esam mikstinājuši. Bija vārdi, ko tiešām bija grūti saprast, un pirms izrādes bija liela dilemma. Baidījāmies, ka cilvēki nesapratīs, un joprojām ir tādi, kuri šo to nesaprot. Tāpēc atsevišķas vietas ar autores ziņu mikstinājām, pietuvinot literārajai valodai. Tā teikt, lai izlīst caur to adatas aci ar minimāliem zaudējumiem. Tomēr ir man paziņas Amerikas latvieši, kuriem grūti tikt galā ar teksta saprašanu. Jo tekstā daudz krievu vārdu, kuri pārlatviskoti, tos viņi nesaprot, līdz ar to zūd visa teikuma jēga.

— Kas izrādē «Latgola.lv» ir tas noslēpums, ka šāds it kā vienkāršs materiāls, ko uzrakstījusi Baltinavas pašdarbības teātra vadītāja un aktrise Danckovīte (istajā vārdā Anita Ločmele), tik ļoti aizgāja tautā?

— Manuprāt, skatītājiem patīk tas pozitīvisms, kas ir šajā izrādē. Jo negativisms, kas Latvijā valda par katru notikumu, cilvēku, ir vienkārši neapmierams. Un uz šī

fona ir izrāde par pozitīviem cilvēkiem. Mēs arī dažas dienas pabijām Baltinavā pie šiem cilvēkiem, viņi tiešām ir forši un darbīgi.

Jābūt šādām pozitīvām izrādēm, kad apkārt ir tikai un vienīgi gaudu dziesmas, ka viss ir slikts, dari, ko gribi. Latvijā viss notiek tā divaini, neviens nenoklausās līdz galam, vai kāda reforma ir laba vai slikta, bet tā uzreiz tiek uztverta kā kaut kas slikts, aplieta ar dubļiem. Un uz tā fona ir viens dzīvi apliecināošs gabals, kas skatītājiem patīk. Šādas izrādes, tautas komēdijas, repertuārā nepieciešamas.

— Pašam arī sanāk kādu izrādi noskatīties kā skatītājam?

— Palaikam kaut ko noskatos gan.

— Nav grūti aktierim skatīties citu kolēģu veikumu?

— Nē. Atceros no saviem studiju gadiem, kad Alfrēds Jānušāns bija atvedis pieredzējušus aktierus uz mūsu eksāmenu. Visi bijām pārbijušies, bet viņš teica: «Atcerieties uz visu mūžu, ka aktieri ir tie labākie skatītāji. Viņi nekad nav prasīgi, viņi vienmēr saprot visas grūtības un visu pieņem.»

Tā arī ir, un es, sēžot skatītāju zālē, burtiski pārvēršos. Es kļūstu par ļoti labdabīgu skatītāju.

«Druva»

Sutru skolēni pārstāvēs Daugavpils reģionu konkursa «Gribu būt mobils» finālā

Līvānu novada Sutru pamatskolas audzēkņu komanda gatavojas konkursa «Gribu būt mobils» finālam.

9. februārī notikušajā un jauniešu vidū popularitāti iemantojušā Ceļu satiksmes drošības (CSDD) rīkotā konkursa sesto līdz astoto klašu skolēniem «Gribu būt mobils» noslēdzošajā Daugavpils reģiona pusfinālā uzvarēja Sutru pamatskolas komanda «Stārķis», iegūstot 48,7 punktus no 73 iespējamajiem, informē CSDD sabiedrisko attiecību nodaļa. Pavisam pusfinālā piedalījās desmit komandas — no Sutru pamatskolas, Daugavpils Saskaņas pamatskolas un Zemgales vidusskolas.

Līdz ar to zināmi konkursa visu septiņu reģionu pusfinālu uzvarē-

tāji. Marta sākumā Rīgas Motor-muzejā komandas sacentīsies par galveno balvu — izglītojošu ekskursiju uz zinātnes centru «Copernicus Science Centre» Polijas galvaspilsētā Varšavā. Savukārt fināla otrās un trešās vietas ieguvēji saņems dāvanu karti pašu plānotai ekskursijai pa Baltijas valstīm, bet pārējie fināla dalībnieki — vērtīgas balvas.

Konkursu «Gribu būt mobils» CSDD rīko jau piekto reizi. Tā mērķis ir paaugstināt skolēnu zināšanas par satiksmes drošību, pilnveidot personiskās drošības garantēšanas iespējas. Sacensības orientētas uz mācīšanās kvalitātes uzlabošanu un zināšanu praktisku pielietojumu. Bez tam konkursa ietvaros tapusi arī izglītojoša grāmata «Gribu būt mobils».

Zagli visvairāk iekāro kosmētiku un alkoholu

Pērn Latvijas tirdzniecības vietās visvairāk mēģināts zagt kosmētiku, kam seko alkohols, savukārt trešajā vietā ir ikri, desas un siers.

Pērn samazinājies apģērbu zādību mēģinājumu skaits. Starp zagtākajām precēm ir arī tabakas izstrādājumi, elektropreces un dažādi aksesuāri, liecina drošības risinājumu kompānijas AS «G4S Latvia» statistika par aizturētajiem.

Kopumā pērn «G4S Latvia» aizturējusi vairāk nekā 2940 personas, no kurām 65% bijuši vīrieši un 35% — sievietes.

Drošības eksperti norāda, ka zādību mēģinājumu statistika joprojām saglabājas augsta, taču tajā pašā laikā patlaban to skaits saglabājas nemainīgs un krasi nepieaug.

Pagājušajā gadā arī palielinājies degvielas un krāsainā metāla zādības mēģinājumu skaits gan galvaspilsētā, gan reģionos.

«Zādību mēģinājumu raksturs likumsakarīgi ir tieši vai netieši saistīts ar ekonomisko situāciju un tendencēm valstī. Piemēram, metāla un degvielas cenu kāpums pērn atspoguļojās arī zādību statistikā. Ja degviela lielākoties zagta savām vajadzībām, tad dažādi metāla izstrādājumi — ar nolūku tos realizēt metāla

uzpirkšanas punktus. Jāmin, ka zādību riskam pakļautas gan ražotnes un industriālie objekti, gan sakaru tīklu uzņēmumi,» stāsta Drošības funkciju departamenta direktors Jānis Ābele.

Arī šogad, visticamāk, pieaugšot degvielas zādību gadījumu skaits, jo degvielas cena ir tuvu latam litrā. Līdztekus degvielas zādībām prognozējams arī tabakas izstrādājumu zādību skaita pieaugums, jo ar izmaiņām likumā par akcīzes nodokli no 1. janvāra degvielu, cigaretes vai alkoholu personīgām vajadzībām bez muižošanas Latvijā var ievest ne biežāk kā reizi nedēļā, nevis katru dienu, kā tas bija līdz šim.

«Tādēļ, iespējams, varētu samazināties no Krievijas ievesto cigarešu skaits, kas savukārt veicinās pieprasījumu pēc lētākām cigaretēm un, iespējams, stimulēs personas izdarīt zādības gan no tirdzniecības, gan noliktavu objektiem,» prognozē Ābele.

Vienlaikus pērn ievērojami samazinājies ekonomisko spuldžu zādību skaits, kas zagtāko preču topā iekļuva 2010. gadā pēc paziņojuma, ka «vecā standarta» elektroniskās spuldzes turpmāk netiks ražotas un turpmāk pārdošanā būs pieejamas tikai ekonomiskās spuldzes, kuru cena ir ievērojami augstāka.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Vērigie kaimiņi aizturēja zagļus

4. februārī Ludzas novada Cirmas pagastā, pateicoties vēriem kaimiņiem, tika novērsta zādība no kādas privātmājas. Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, vakarpusē kaimiņi pamanija, ka kāds iekļuvis blakus esošajā neapdzīvotajā mājā, un devās pārbaudīt. Viņiem izdevās aizturēt divus zagļus, kuri bija iekļuvuši mājā metāllūzņu un citu vērtīgu mantu meklējumos.

Uzsākts kriminālprocess. Policija noskaidrojusi, ka aizturētie — 1990. un 1986. gadā dzimušie vīrieši, agrāk jau bijuši tiesāti par analogiska rakstura noziegumiem. Izmeklēšana turpinās.

Tik ļoti nepaveicās privātmājas īpašniekiem Zilupes novada Zaļesjes pagastā. 4. februārī pagaidām nenoskaidrotas personas tur nozagušas pagalmā atstātās saimniecības mantas. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Veikalā ņēma degvīnu un zaceni

Ludzā konstatēti kārtējie zagšanas gadījumi no lielveikala. Vienā gadījumā 1981. gadā dzimis vīrietis nozaga degvīna pudeli 4,19 latu vērtībā, bet citā reizē pamatīgi iereibis 1960. gadā dzimis un vairākkārt tiesāts vīrietis nozaga divas degvīna pudeles un vienu kārbu zivju konservu. Materiālais zaudējums — 6,10 lati.

Abos gadījumos uzsākti kriminālprocesi. Izmeklēšana turpinās.

Vilciens uzbrauca uz sliedēm atstātai automašīnai

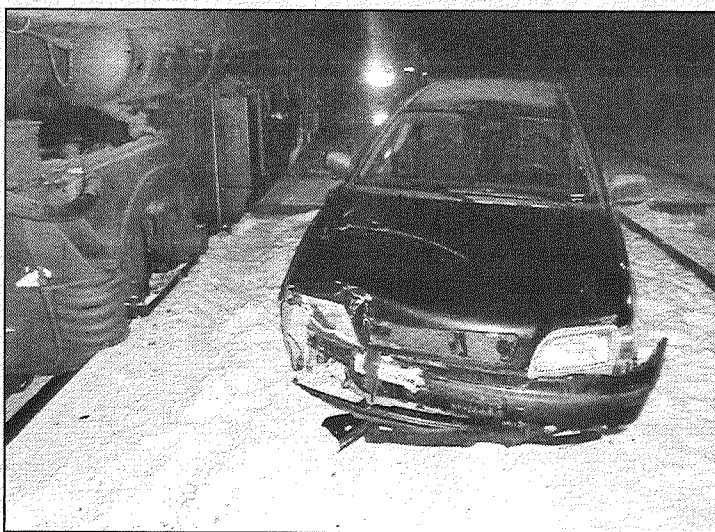
4. februārī Rēzeknes novada Sakstagala pagastā notika kravas vilciena sadursme ar vieglo automašīnu Volvo V40, kura bija iestrēgusi starp sliedēm līdzās dzelzceļa pārbrauktuvei. Nepatīkamākais šajā gadījumā ir tas, ka automašīnas vadītājs bija aizgājis, noteiktajā kārtībā neziņojot par notikumu. Negadījuma rezultātā bojāta automašīna, cilvēki nav cietuši. Vēlāk policijai izdevās noskaidrot vadītāju, kuram tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu.

Preiļos sadursme starp vieglo auto un autobusu

6. februārī Preiļos uz Brīvības ielas notika divu pretim braucošu transportlīdzekļu sadursme. Negadījumā iesaistīta automašīna Fiat un pasažieru autobuss Mercedes Benz, kas tobrīd brauca bez pasažieriem. Negadījumā dažas traumas guva vieglās automašīnas vadītājs, 1986. gadā dzimis vīrietis. Policija skaidro negadījuma apstākļus.

Rēzeknē aizturēja zagli un laupītāji

Rēzeknes policijas darbinieki, veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros par kāda dzīvokļa apzagšanu Rēzek-



● Sakstagala pagastā notikušajā sadursmē starp kravas vilcienu un vieglo automašīnu, lielākie bojājumi, protams, bija Volvo V40.



● Pie kādas Rēzeknes iedzīvotājas atrastā un izņemta marihuāna.

nē, aizturēja 1991. gadā dzimušu un jau vairākkārt tiesātu vīrietī.

Kā informē policijas pārstāve, turpinot izmeklēšanu un pārbaudot aizturēto saistībā ar citiem noziedzīgiem nodarījumiem, tika noskaidrots, ka viņš bijis iesaistīts 19. janvārī notikušajā laupīšanā, kad Slimnīcas ielā pie Rēzeknes upes aizturētais kopā ar otru līdzdalībnieku (1979. gadā dzimušu vīrietī), piedraudot kādam 41 gadu vecam vīrietim, nolaupīja viņam naudu un citas mantas.

Rēzeknē suns uzbruka sievietei un divām meitenītēm

7. februārī ap pulksten 12.35 Rēzeknē, A. Upiša ielā, pagaidām nenoskaidrots suns uzbruka sievietei un viņas divām sešgadīgajām meitaiņām. Gan sieviete, gan bērni nogādāti slimnīcā. Mātei ārsti konstatēja suņa kodumus rokās un kājā, bet meitenēm dzīvnieks bija saskrāpējis sejiņas.

Kā informē inspektore A. Laizāne, policijā uzsākta administratīvā lietvedība pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa 106. panta (dzīvnieku turēšanas, labturības, izmantošanas un pārvadāšanas prasību pārkāpšana). Tāpat policija skaidro, kas ir klaiņojoša suņa saimnieks.

Policija aicina iedzīvotājus, ja sastopat klaiņojošus sunus, jums no tiem ir bail vai ir pamatotas aizdomas par dzīvnieku agresivitāti, zvanīt pa tālruni 112.

Atrada nezināmas izcelsmes degvielu un izņēma narkotikas

7. februārī Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot operatīvās informācijas pārbaudi Daugavpilī, konstatēja, ka 1958. gadā dzimis vīrietis kādā angārā uzglabā 1100 litrus degvielas bez to izcelsmi apliecinātiem dokumentiem. Uzsākta administratīvā lietvedība pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa 169.3 panta. Degviela izņemta.

Savukārt februāra sākumā Kriminālpolīcijas biroja darbinieki profilaktiskā reida rezultātā Daugavpilī par narkotisko vielu iegādāšanos un glabāšanu aizturēja 1991. gadā dzimušu vīrietī. Pie viņa atrada un izņēma narkotiskās vielas. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas.

Kratišanas laikā atrada marihuānu

8. februārī Rēzeknes iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas darbinieki, sadarbibā ar Kriminālpolīcijas biroja darbiniekiem veicot izmeklēšanu par zādību uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, kratišanas laikā pie kādas 1963. gadā dzimušas sievietes viņas mājās atrada un izņēma 21 gramu augu izcelsmes narkotisko vielu, iespējams, marihuānu. Uzsākts kriminālprocess. Turpinās izmeklēšana.

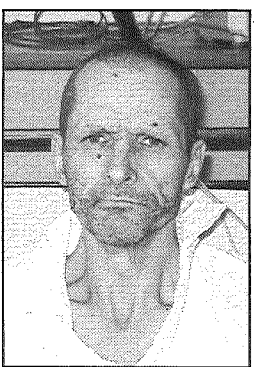
Valsts policijas
Latgales reģiona
pārvaldes informācija

Policija lūdz palīdzēt noskaidrot cilvēka personību

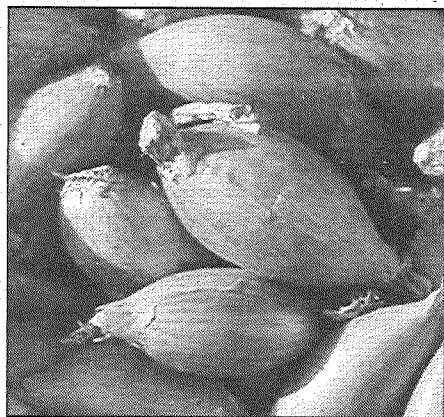
Šī gada 5. februārī Krāslavā uz ielas tika atrasts un nogādāts slimnīcā vīrietis, kurš neko nevar paskaidrot par savu personību un nosaukt savu dzīves vietu.

Pazīmes — augums 170 cm, kalsnas miesas būves, mati tumši, no pieres līdz pakauša daļai īsi cirpti. Īpaša pazīme — pēcoperācijas rēta uz vēdera kuņģa apvidū.

Policija lūdz visus, kuri var atpazīt fotogrāfijā redzamo vīrietī vai sniegt jebkādu citu informāciju, zvanīt pa tālruniem 26977999, 65603402, 65603409, 110.



Šalotes sipoli – ienācēji no Vidusjūras



Šalotes sipolu (*Allium ascalonicum*) dzimtene ir Vidusjūras piekraste. Tagad tie izplatīti gan Eiropā, gan ASV.

Šalotes sipoli ir līdzīgi Latvijas vietējiem sipoliem. Tiem raksturīgs īss veģetācijas periods, sīva garša un stipra cerošana, tomēr tie nav tik sivi kā vietējie sipoli. Šalotes sipolus var ēst svaigus, gatavot salātos, konservēt, izmantot kā garšvielu pie dažādiem ēdieniem. Ligzdā veido 6 – 8 sipolus, labākie eksemplāri – pat 25 – 30 sipoliņus, kuru kopējā masa sasniedz 500 gramus. Sipoliņi ir vidēja lieluma, apaļi vai plakani apaļi. Sausās zvīņas ir violetas, brūnas vai baltas.

Šie sipoli ir sala izturīgi. Pirmajā gadā no sēklām attīstās nelieli sipoliņi. Ja tos uzglabā un stāda nākamā gada pavasarī, iegūst jau lielākus sipolus. Pavairo veģetatīvi, bet pēc 4 – 6 gadiem veģetatīvo paaudzī var atjaunot, ja iesēj sēklas un atkal izaudzē mazus sipoliņus. Šalotes sipoliem ir ilgs miera periods, 90 – 120 dienas, atsevišķām formām pat vēl ilgāks. Tie ir izturīgi pret ziedēšanu.

Ilgā miera perioda dēļ siltumnīcā lokus var steidzināt martā un aprīlī. Lokus no Šalotes sipoliem iespējams iegūt daudz īsākā laikā nekā no pārējiem sipoliem. Loku ražas ieguvei tos var stādīt jau oktobra beigās īsi pirms sala iestāšanās un augsnes sasalšanas. Siksipoliņus, kuru diametrs ir 3 – 3,5 cm, stāda 3 – 4 cm dziļi. Kad tuvojas sals, dobes nosedz ar 8 – 10 cm biezu kūdras vai lapu kārtu. Pavasarī pēc sniega noņemšanas segumu noņem. Maija beigās vai jūnijā sākumā lokus novāc kopā ar visu sipolu.

Pavasari Šalotes sipolus stāda aprīļa beigās. Audzēšanai izvēlas vieglu smilšmāla augsni un iestrādā sadalījušos kūtsmēslus un minerālmēslu pilnmēslojumu.

Veģetācijas periodā sipoliem 2 – 3 reizes dod papildmēslojumu (10 litros ūdens izšķīdina 20 – 25 gramus pilnmēslojuma).

Šalotes sipoli labi izmanto arī atšķaidītus govju (1:6) vai putnu mēslus (1 litrs raudzētu putnu mēslu uz 14 litriem ūdens). Organisko papildmēslojumu dod augšanas sākumā, kad sipoli ir sadīguši. Ja sipoli ir stādīti smilts augsnē, tie rītos noteikti jālaista (15 – 20 litri uz kvadrātmetru).

Loki izaug pēc 12 – 15 dienām, bet novākšanas gatavību sasniedz 75. līdz 85. dienā pēc stādīšanas. Jūlija sākumā sipolus var novākt kopā ar zaļajiem lokiem. Raža ir apmēram 4 – 5,5 kilogrami no kvadrātmetra. Jūlija beigās gatavību sasniedz arī sipoli.

Stādīšanai paredzētos sipolus vēlams uzglabāt 18 grādu temperatūrā, bet, ja sipoliņi domāti sēklu ieguvei, tos uzglabā temperatūrā no nulles līdz plus pieciem grādiem.

Izmantoti interneta resursi

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

PĒRK METĀLLŪZŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNĪKU UN AUTO.
Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus.
Labas cenas. Ir dažādas piemaksas.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20250289, 63354097.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pārdod

AUDI 80 (1,8i, 1987. g. izl., TA līdz 01.2013., Ls 450). T.27111591;

AUDI A4 (1,9 TD, dizelis, 1996. g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;

AUDI A6 (1996. g. izl., 2,5 TDI, Ls 140, 6-pakāpju ĀK, 5 l/100 km, zaļā krāsā) vai maina pret traktoru. T.26367400;

AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;

AUDI A6 AVANT (1,9 TDI, 1996. g. izl.). T.26127655;

AUDI A6 AVANT (1,9 TDI, 1996. g. izl.). T.26127655;

AUDI B4 (1992. g. izl., TA līdz 31.07.2012., 2,0 mono, ķiršu krāsā, riepas M+S, signalizācija ar tālvadības pultī, magnetola – CD, MP3, labā stāvoklī, iespējama maiņa, Ls 1100). T.26187111;

BMW 525 TDS (1994. g. izl., TA, el. lūka, el. spoguļi, el. stikli, MP3, sudraba krāsā, setlans, Ls 1300). T.27018713;

BMW 525 TDS TOURING (UNIVERSAL, 1997. g. izl., mehāniskā ĀK, dizelis, TA līdz 05.2009., ABS, ARS, Air Bag, viss elektro, centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie disk, jaunas vasaras riepas, 6100 EUR). T.29592913;

FORD TRANSIT (treilers). T.29170840;

ekonomiska, Ls 740). T.26376622;

MAZDA 323 (1,5i, 16 V, 1997. g. izl., TA līdz 18.12.2012., 3-durvju, zaļā krāsā, M+S, ir lietie disk, Ls 490). T.22155800;

MAZDA 323F (2001. g. izl., 1,6, benzīns, TA līdz 10.2012., labā tehniskā stāvoklī). T.29852852;

MAZDA 323F (2001. g. izl., teicamā stāvoklī, TA līdz 12.2012., cena pēc vienošanās). T.28662678;

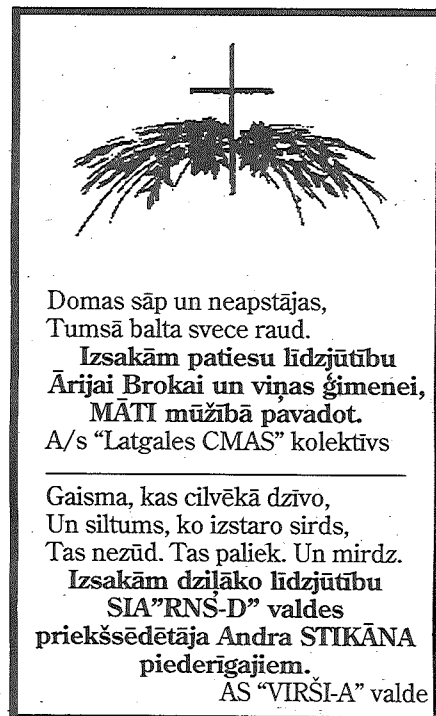
MERCEDES 250 (dizelis, 1988. g. izl.), AUDI 100 (1,8, 1983. g. izl.), MAZDA XEDOS 9 (2,0, 1996. g. izl.), SAAB 9 – 5 (1998. g. izl., 2,3), BMW 525 (TOURING, 1997. g. izl.), MITSUBISHI GALANT. T.29438541;

MERCEDES BENZ 250D (1989. g. izl., virsbūve 124, centrālā atslēga, signalizācija, piekabes āķis, TA līdz 10.2012.). T.22385461;

MITSUBISHI SPACE WAGON (1996. g. izl., 2,0 l, benzīns, ar jaunām vasaras riepām PIRELLI, ar lietajiem disk, ziemas riepas). T.26165647;

OPEL ASTRA UNIVERSAL (1992. g. izl., 1,4, benzīns, mehāniskā ĀK, TA līdz 01.2013., Ls 650, tirgošanās). T.26183713;

OPEL OMEGA B (1994. g. izl., 2,0 l, benzīns,



Domās sāp un neapstājas,
Tumsā balta svece raud.

Izsakām patiesu līdzjūtību Ārijai Brokai un viņas ģimenei, MĀTI mūžībā pavadot.
A/s "Latgales CMAS" kolektīvs

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz.
Izsakām dziļāko līdzjūtību SIA "RNS-D" valdes priekšsēdētāja Andra STIKĀNA piederīgajiem.
AS "VIRŠI-A" valde

TA līdz 08.2012., Ls 500, var rezerves daļām). T.29734086;

OPEL VECTRA (2,0, dizelis, zilā met. krāsā, universāls, labā tehniskā kārtībā, Ls 1600). T.26771473;

OPEL ZAFIRA izl., 2,2 DTI, tumši zilā krāsā, kondicionieris, navigācija, TA, no Vācijas, 3999 EUR). T.26592786;

OPEL ZAFIRA (2000. g. izl., 2,0 TDI, el. pakete, borta dators, krūzkontrole, divas lūkas, rezerves riteņi, 3600 EUR). T.25931693.

Aicinājums skolām, bērnudārziem, interešu pulciņiem, bibliotēkām un organizācijām 21. februārī atzīmēt Starptautisko Dzimtās valodas dienu

Valoda ir katras kultūras pamatelements, kas no paaudzēs paaudzē veidojis gan materiālo, gan nemateriālo tautas kultūras mantojumu un kopīgo atmiņu. Dzimtā valoda ir spēcīgākais tradīciju uzturētājs, kas palīdz saglabāt un nodot vēstījumu par to, kas mēs esam un kāda ir mūsu kultūra nākamajām paaudzēm. Latvijā dzīvo un daudzus gadus līdzās pastāv dažādas etniskas grupas, un katrai no tām ir sava dzimtā valoda. Viena valsti var pastāvēt kā tās teritorijā gadsimtiem ilgi lietotas valodas un to dialekti, tā arī dažādas mazākumtautību valodas. Tāpat kā katram no mums arī valstīm ir sava dzimtā valoda. Latvijas valsts dzimtā ir oficiālā valoda ir latviešu valoda, kas spējusi pastāvēt gadsimtiem, veidojot daudzveidīgu latviešu nemateriālo materiālo kultūras mantojumu.

Lai pievērstu uzmanību valodu un kultūru daudzveidībai, aktualizētu dzimto valodu kā vērtību un vairotu cieņu pret to, kā arī apziņu, ka tā ir pamats dzijas un daudzpusīgas personības attīstībai, UNESCO ik gadu 21. februārī atzīmē Dzimtās valodas dienu un mudina sabiedrību rīkot un iesaistīties dažādos tematiskos pasākumos.

Dzimtā valoda veido saikni, kas vieno pagātni, tagadni un nākotni, uztur piederību savas tautas un valsts tradīcijām un palīdz nezaudēt savas izcelsmes izjūtu. Šis saiknes uzturēšana var būt dažāda – caur tautas dziesmām, dažādām spēlēm un rotaļām, teikumiem, pasakām un ticējumiem stāstīšanu vai caur vienkāršas un regulāras sarunas uzturēšanu savā dzimtajā valodā, no-

vērtējot un izceļot valodas plūdumu un bagātību.

Šogad UNESCO LNK aicina Dzimtās valodas dienu veltīt saziņai ar cilvēkiem, kuri atrodas ārpus Latvijas, lai kopīgi sarunās izceltu dzimto Latvijas valsts valodu kā vērtību un unikālo saikni, kas vieno un mudina atgriezties. Kad esam svešumā, dzimtā valoda reizēm ir vienīgais tilts, kas ved pie tuvajiem – ģimenes, radiem, draugiem – un vienmēr domās aizved mājās.

UNESCO LNK rosina šajā dienā veltīt mācību stundu, diskusiju, stāstīšanu vakaru vai jebkādu citu pasākumu dzimtajai valodai un, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sniegtās iespējas, sazināties ar radiem, draugiem ārpus Latvijas, lai kopīgi izrunātu un izceltu, ko mums nozīmē dzimtā valoda, kādu mēs to izjūtam un kā to kopjam. Mēs katrs esam savas valodas un līdz ar to savas valsts vēstneši, un dzimtā valoda ļauj mums paust šo savu unikālo piederību visā pasaulē!

UNESCO LNK aicina informēt par Jūsu institūcijā plānotajām aktivitātēm, veltītām Starptautiskajai dzimtajai valodas dienai, līdz 2012. gada 17. februārim, rakstot uz e-pastu programmas@unesco.lv. Informācija par Starptautiskās Dzimtās valodas dienai veltītajiem pasākumiem tiks apkopota UNESCO LNK mājas lapā www.unesco.lv, kā arī izsūtīta plašsaziņas līdzekļiem.

D. Baltiņa,
UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre



Biznesa
uzziņu
portāls
Nr.1

ESI REDZAMS INTERNETĀ!
PIEVIENO SAVU UZŅĒMUMU, PRECES UN PAKALPOJUMUS
UZZIŅU PORTĀLAM!

www.zl.lv

Perfekta datu bāze jau 15 gadus!

www.zl.lv